

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva



Bakalářská práce

Místní poplatky v obci

Denisa Jirků

© 2024 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Denisa Jirků

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Místní poplatky v obci

Název anglicky

Local fees in municipality

Cíle práce

Cílem práce je na základě provedené analýzy právní úpravy místních poplatků v obci vyhodnotit problematiku místních poplatků v obci zejména z pohledu současné právní úpravy různé právní síly se zaměřením na specifikaci jednotlivých druhů poplatků v obci, jejich vymáhání a sledování konkrétního dopadu na rozpočet obce.

Praktické části práce ověřit teoretické poznatky v praxi vybraného subjektu, výzkum zaměřit na členění, četnost výše poplatků ve vybraném subjektu, poznatky získanými výzkumem, kde v závěru budou navržena opatření k eliminaci případně zjištěných nedostatků s návrhem na jejich odstranění.

Metodika

Shromáždění a prostudování literatury pro zpracování teoretické části zadané práce s využitím metody excerptce. Roztřídění dle předem stanovených klíčových znaků a provedení obsahové analýzy právních textů jednotlivých částí. Získání podkladů pro analytickou část práce – konzultace s odborníky, rozhovory, statistická data, využití metody analýzy. Vyhodnocení získaných dat metodou syntézy pro zpracování aplikační části práce. Sumarizace výsledků, vlastní zjištění. Vyhodnocení, diskuze s využitím metody komparace teoretické a aplikační části práce, navrhnout opatření k odstranění případně zjištěných nedostatků ve zkoumané oblasti. Závěr – shrnutí získaných poznatků a zhodnocení využitelnosti v praxi.

Doporučený rozsah práce

30-40 stran

Klíčová slova

místní poplatky v obci, obec, obecně závazná vyhláška, poplatky, rozpočet obce, samospráva, státní správa

Doporučené zdroje informací

BALÍK, Stanislav. *Komunální politika : obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4.

Kadečka Stanislav. *Zákon o místních poplatcích a předpisy související: Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2005. Beckovy texty zákonů s komentářem. ISBN: 80-7179-918-1

PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Místní poplatky v teorii a praxi*. Brno: Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6686-1

Peková, J., Pilný, J. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 1. vydání. Praha : ASPI Publishing, 2002, ISBN 80-7357-052-1

PELC, V. *Místní poplatky – úplné znění zákona o místních poplatcích s vysvětlivkami podle stavu k 1.1.2008* 3. aktual. Vyd. Praha: Linde. ISBN: 978-80-7201-691-4.

TĚŽKÝ, V., Jantoš, M. & Siuda, K. *Zákon o místních poplatcích – komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN: 978-80-7552-453-9

Předběžný termín obhajoby

2023/24 LS – PEF

Vedoucí práce

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 27. 6. 2023

Ing. JUDr. Eva Daniela Cvik, Ph.D. et Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 3. 11. 2023

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 12. 03. 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Místní poplatky v obci" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 13.3.2024

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala mé vedoucí práce JUDr. Janě Borské, Ph.D. za její vytrvalost, vstřícnost a odborné rady, které mi poskytla při zpracovávání této práce. Mé poděkování také patří úřednici městského úřadu Radce Somrové, správce místních poplatků v Litoměřicích, která mi poskytla statistická data pro zpracování praktické části práce a její ochotu a informace, které mi poskytla.

Místní poplatky v obci

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá problematikou místních poplatků v obci, jejich přínosem do rozpočtu obce a jejich správou. Teoretická část se zaměřuje na analýzu této problematiky z odborných zdrojů a právních předpisů. Autorka zpracovala literární rešerši ve vztahu k základním pojmům užívaných v práci. Je rozdělena do kapitol, ve kterých se věnuje obci jako takové, jejímu rozpočtu a především obecně závazným vyhláškám, díky kterým může obec upravovat své místní poplatky. V dalších kapitolách je rozpracován každý místní poplatek jednotlivě, včetně jeho předmětu, sazby, poplatníka a osvobození a rozebrána správa místních poplatků.

Praktická část využívá metody komparace, kde jsou porovnány konkrétní místní poplatky ve městě Litoměřice s poznatky shromážděnými v teoretické části práce. Dále byly využity metody analýzy, syntézy a již zmíněné komparace. Výzkum byl realizován těmito metodami, především jsou rozebrány a zhodnoceny statistické údaje získané z databáze městského úřadu v Litoměřicích. Hodnotí výnosy získané z vybírání místních poplatků, případné výkyvy a jakým podílem se místní poplatky podílejí na rozpočtu města a statistické údaje ohledně vymáhání pohledávek za místními poplatky za časové období 2019 – 2023.

V poslední části práce je zhodnocena efektivnost správy místních poplatků, jak konkrétně fungují ve vybrané obci. Jsou navržena opatření, která povedou ke zlepšení situace na území města v souvislosti s problematikou správy místních poplatků.

Klíčová slova: místní poplatky v obci, obec, obecně závazná vyhláška, poplatky, rozpočet obce, samospráva, státní správa, správa poplatků, místní poplatky

Local fees in municipality

Abstract

The bachelor thesis deals with the issue of local taxes in the municipality, their contribution to the municipal budget and their administration. The theoretical part focuses on the analysis of this issue from professional sources and legal regulations. It is divided into chapters, in which it deals with the municipality as such, its budget and above all the general binding ordinances, thanks to which the municipality can regulate its local fees. Other chapters deal with each local fees individually, including its subject matter, rate, taxpayer and exemptions, and discuss the administration of local fees.

The practical part uses the method of comparison, where specific local fees in the city of Litoměřice are compared with the findings gathered in the theoretical part of the thesis. Furthermore, the methods of analysis, synthesis and the aforementioned comparison were used. The research was carried out using the following methods, the statistical data obtained from the municipal authority are analysed and evaluated. It evaluates the revenue received from the collection of local fees, any fluctuations and what proportion local fees contribute to the city budget and statistical data regarding the recovery of local charges for the time period 2019 - 2023.

The last part of the thesis assesses the efficiency of local fees administration, how they specifically work in the selected municipality. Measures are proposed that will lead to the improvement of the situation in the territory of the municipality in relation to the issue of local fee administration.

Keywords: local fees in a municipality, municipality, general binding ordinance, fees, municipal budget, local government, state administration, fee administration, local fees

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3 Teoretická východiska	14
3.1 Místní poplatky v obci	14
3.1.1 Základ, sazba a splatnost místních poplatků.....	16
3.2 Obec jako základní územní samosprávný celek.....	17
3.2.1 Zastupitelstvo obce	18
3.2.2 Vydávání obecně závazné vyhlášky zastupitelstvem obce.....	20
3.3 Rozpočty obcí.....	21
3.4 Členění místních poplatků.....	23
3.4.1 Místní poplatek ze psů	24
3.4.2 Místní poplatek z pobytu	26
3.4.3 Místní poplatek za užívání veřejného prostranství	28
3.4.4 Místní poplatek ze vstupného	29
3.4.5 Místní poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst.....	31
3.4.6 Místní poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace	33
3.4.7 Místní poplatky za komunální odpad.....	35
3.4.7.1 Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství.....	35
3.4.7.2 Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci.....	36
3.5 Správa místních poplatků.....	37
4 Vlastní práce	40
4.1 Město Litoměřice	40
4.1.1 Rozpočet obce.....	41
4.2 Místní poplatky ve městě Litoměřice.....	41
4.2.1 Místní poplatek ze psů	42
4.2.2 Místní poplatek z pobytu	44
4.2.3 Místní poplatek za užívání veřejného prostranství	46
4.2.4 Místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství.....	51
4.3 Správa poplatků ve městě Litoměřice	54
4.3.1 Vymáhání pohledávek za místní poplatky 2019.....	54
4.3.2 Vymáhání pohledávek za místní poplatky 2020.....	56
4.3.3 Vymáhání pohledávek za místní poplatky 2021	57

4.3.4	Vymáhání pohledávek za místní poplatky 2022	59
4.3.5	Vymáhání pohledávek za místní poplatky 2023	60
5	Výsledky a diskuse	63
5.1	Doporučení autorky	66
6	Závěr.....	69
7	Seznam použitých zdrojů.....	72
7.1	Literatura	72
7.2	Právní předpisy.....	72
7.3	Elektronické zdroje.....	73
7.4	Obecně závazné vyhlášky města Litoměřice.....	74
8	Seznam tabulek, grafů a zkratk	75
8.1	Seznam tabulek.....	75
8.2	Seznam grafů.....	75
9	Přílohy	76
9.1	Registrace k místnímu poplatku z pobytu	76
9.2	Přiznání k místnímu poplatku ze psů	77
9.3	Příloha o mikročipu u místního poplatku ze psů.....	78
9.4	Platební výměr z poplatku z pobytu	79
9.5	Výzva k ohlášení poplatkové povinnosti u poplatku z pobytu.....	81
9.6	Příloha k obecně závazné vyhlášce č. 6/2023, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství města Litoměřice	83

1 Úvod

Každá obec je oprávněna obecně závaznou vyhláškou stanovit, které místní poplatky se na jejím území budou vybírat. Místní poplatky představují jeden z nástrojů financování obcí, poskytují jim prostředky pro zajištění lokálních služeb, zlepšování kvality života v obci a udržování infrastruktury.

Historie místních poplatků sahá až do středověku, kdy se začaly objevovat ve formě různých dávek a daní, které obce vybíraly od svých občanů. Tyto poplatky měly často formu spíše naturálních dávek (plody, výrobky, dobytek). Místním poplatkům tak, jak je známe dnes, se přiblížily poplatky v období monarchie. Místní poplatky byly centralizovány a podřízeny královským daňovým systémům. Obce měly omezenou autonomii ve stanovování poplatků, stejně jako dnes.

Pro každou obec je klíčové stanovit ideální výši sazby poplatku (musí však odpovídat maximálně sazbě, které je uvedena v zákoně č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích). Správné nastavení sazby poplatku vyžaduje důkladnou analýzu mnoha faktorů, včetně potřeb obce, sociální spravedlnosti a ekonomické situace občanů. Dalším klíčovým bodem je správně a efektivně poplatky vymáhat. K vymáhání má obec soubor opatření, která používá k získání peněžních prostředků od poplatníků v souladu s platnou legislativou. Důležitým aspektem je také monitorování jejich dopadu na rozpočet. Proces monitorování zahrnuje pravidelnou analýzu vývoje příjmů z místních poplatků v časovém období, identifikuje trendy a odchylky a zhodnocuje, zda tyto příjmy pokrývají náklady spojené s poskytováním služeb v dané obci. Právě tyto problematiky se stávají tématem této bakalářské práce, která se zaměřuje na místní poplatky, konkrétně ve městě Litoměřice.

Místní poplatky, přestože tvoří pouze malou část obecních příjmů, mají zásadní vliv na fungování lokální samosprávy a poskytování veřejných služeb. Fungují jako místní lokální daně a naplňují přímo rozpočet obce. Občané jsou informováni a seznámeni s fungováním místních poplatků konkrétně ve své obci, obecně závazné vyhláška musí být vyvěšena veřejně. Místní poplatky jsou popsány v zákoně č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích, kde můžeme najít sadu poplatků, které obec může stanovit, maximální sazby, plátce, poplatníka a předmět poplatku.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce je na základě zjištěných informací ohledně právní úpravy místních poplatků v obci a provedené analýzy vyhodnotit tuto problematiku zejména z pohledu současné právní úpravy se zaměřením na specifikaci jednotlivých druhů poplatků v obci, jejich vymáhání a sledování jaký mají konkrétní dopad na rozpočet obce.

V praktické části práce je cílem vyhodnotit poznatky získané z teoretické části s poznatky získanými výzkumem, kde v závěru budou navržena opatření k eliminaci případně zjištěných nedostatků s návrhem na jejich odstranění.

2.2 Metodika

Bakalářská práce se bude skládat z části teoretické, kde se autorka bude věnovat především teoretickým východiskům spojených s problematikou místních poplatků. Bude provedena obsahová analýza jednotlivých zákonů, které se zabývají příslušnou problematikou. A z části praktické, kde se autorka podrobně bude věnovat konkrétním místním poplatkům ve městě Litoměřice. Bude provedena komparace poznatků zjištěných v teoretické části s druhotnými informacemi, které byly zjištěné v rámci komunikace s pracovníky městského úřadu v Litoměřicích. Citace budou zapisovány formou poznámek pod čarou.

V teoretické části nejprve budou shromážděny a následně prostudovány podklady, které se zabývají daným tématem – tedy místními poplatky. Tyto podklady většinou zahrnují zákony, komentované zákony a jiná odborná literatura zabývající se touto problematikou. Autorka se bude zabývat především následujícími tématy, která budou zpracována v kapitolách: Místní poplatky v obci (základ, sazba a splatnost), Obec jako základní samosprávný celek (zastupitelstvo a vydávání obecné závazné vyhlášky), Rozpočty obcí, Členění místních poplatků (poplatek ze psů, poplatek z pobytu, poplatek za užívání veřejného prostranství, poplatek ze vstupného, poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst, poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace a poplatek za komunální odpad) a Správa poplatků. Následně proběhne analýza a roztřídění těchto poznatků na jejíž

základě bude vypracována teoretická část práce. Získané poznatky, které budou uvedené v teoretické části budou následně v praktické části aplikované v praxi v podmínkách města Litoměřice na úseku problematiky místních poplatků, jejich přínos do rozpočtu města a jejich správy.

V praktické části práce nejprve autorka shromáždí druhotná a statistická data z databáze městského úřadu v Litoměřicích a informace ohledně konkrétního fungování místních poplatků ve městě pomocí veřejně přístupných obecně závazných vyhlášek města Litoměřice o místních poplatcích. Autorka použije metodu komparace k porovnání zjištěných informací s právní úpravou zakotvenou v zákonech, tedy s poznatky z teoretické části. Dále autorka uvede a zhodnotí získaná druhotná data získaná z databáze sledovaného subjektu. Následně bude provedeno roztřídění do přehledných tabulek a grafů, které zachytí vybírání jednotlivých druhů místních poplatků a jaký podíl tohoto konkrétního rozpočtu obce naplňují. Autorka se také bude věnovat správě místních poplatků. Díky získaným informacím specifikuje, jak konkrétně město spravuje a vybírá místní poplatky a dále může díky získaným datům vyhodnotit efektivnost správy místních poplatků a návrhy na zlepšení efektivnosti.

Při vyhodnocení poznatků zjištěných výzkumem bude použita metoda syntézy a komparace. Bude zhodnoceno, jak teoretické poznatky fungují v praxi. Na základě vyhodnocení tohoto výzkumu budou následovně případně navrženy návrhy pro zlepšení nebo opatření, která by vedla ke zlepšení situace v obci ve vztahu s místními poplatky a jejich správou.

3 Teoretická východiska

Česká republika je unitární stát, s tím je propojen fakt, že stát přebírá veškerou veřejnou moc. Veřejná moc (podobně jako jakákoli jiná moc vychází z nerovnosti vztahů) je vykonávána subjekty, které své oprávnění odvozují od státu, který je jejím prvotním nositelem.¹ Jakákoli veřejná moc, která je vykonávána mimo moc zákonodárnou či soudní, je prováděna jako tzv. veřejná správa. Dle ústavy České republiky má každý samosprávný celek právo na samosprávu.² Mezi vyšší samosprávné celky patří kraje. V České republice je 14 krajů a mají právo nejen vykonávat vlastní samosprávu, ale i na všeobecnou státní správu v přenesené působnosti. Další působení a pravomoci krajů jsou obsaženy v zákoně č. 129/2000 Sb. Hlavní město Praha má také výjimečné postavení jako samostatný kraj, jeho působnost je obsažena v zákoně č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů. Hlavní samosprávnou jednotkou jsou obce. Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.³ Každá obec má právo vydávat obecně závazné vyhlášky. Prostřednictvím těchto vyhlášek mohou tvořit i vlastní místní poplatky.

3.1 Místní poplatky v obci

Místní poplatky v obci jsou vydávány zastupitelstvem obce obecně závaznými vyhláškami. Poplatkem se rozumí povinná peněžní částka určená státem nebo obecně závaznou vyhláškou, kterou fyzická nebo právnická osoba musí uhradit z vymezeného předmětu poplatku do místního veřejného rozpočtu v stanovené výši a lhůtě. Vyznačuje se jednorázovým charakterem a u některých poplatků můžeme hovořit o ekvivalentnosti. Ekvivalentnost znamená, že poplatníkovi je za tuto platbu současně poskytována veřejnou

¹ Balík, S., Komunální politika obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009, ISBN 978-80-247-2909-4

² Zákony ČR: Ústava ČR [online]. [cit. 2023-04-06] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1#hlava7>

³ Zákony ČR: Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů §1 [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

mocí přímá protihodnota tzn. že poplatník ve své podstatě vlastně platí za službu.⁴ Některé poplatky mají však neekvivalentní charakter – např. poplatek ze psů – tyto mají z teoretického pohledu spíše charakter daní. Subjektem místních poplatků obce - poplatníkem jsou občané této obce, kdy jejich příjmy, majetek nebo úkony jsou předmětem daného místního poplatku. Předmětem poplatku je skutečnost, pro kterou byl tento poplatek zaveden, neboli důvod stanovení poplatkové povinnosti. Místní poplatky jsou sice malým (tvoří asi 1-2 % příjmů obce), ale nezanedbatelným autonomním příjmem obcí. Díky ekonomické autonomii je obec schopna samosprávy a rozhodování ve vlastních záležitostech. Místní samospráva jako nestátní subjekt, má-li být skutečně samosprávou, musí být do určité míry nezávislá na finančních prostředcích státu.⁵ Přesto, že jsou místní poplatky pro obce hlavním zdrojem příjmů do rozpočtu obce, v porovnání s ostatními daňovými poplatky v České republice tvoří ve veřejných rozpočtech zanedbatelnou část – cca 0,2 % celkových daňových příjmů.⁶ Místní poplatky mají především buď fiskální (rozpočtovou) funkci, tedy zajistit daňové příjmy do místního rozpočtu, nebo funkci regulační, tedy (ekonomickými nástroji) regulovat určité aktivity na území obce.⁷ Tyto funkce samozřejmě mohou být naplňovány současně.

V České republice nalezneme dokonce právní zakotvení ekonomické autonomie místní samosprávy přímo v Ústavě České republiky. Konkrétně ve čl. 8 „Zaručuje se samospráva územních samosprávných celků.“⁸ a následně ve čl. 101 odst. 3, který obce nazývá veřejnoprávními korporacemi, které spravují svůj majetek a hospodaří s vlastním rozpočtem.⁹ Protože Listina základních práv a svobod říká, že „daně a poplatky lze ukládat

⁴ Kadečka, S., *Zákon o místních poplatcích a předpisy související Komentář, 1. Vydání*, Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-918-1, str. 15

⁵ Peková, J., Pilný, J. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 1. vydání*. Praha : ASPI Publishing, 2002, ISBN 80-7357-052-1, s. 76

⁶ Kadečka, S., *Zákon o místních poplatcích a předpisy související Komentář, 1. Vydání*, Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-918-1, Úvod

⁷ Kadečka, S., *Zákon o místních poplatcích a předpisy související Komentář, 1. Vydání*, Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-918-1, str. 19

⁸ *Zákony ČR: Ústava ČR [online]. [cit. 2023-04-11] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1#hlava1>*

⁹ *Zákony ČR: Ústava ČR [online]. [cit. 2023-04-11] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1#hlava7>*

jen na základě zákona“,¹⁰ máme v České republice zákon č. 565/1990 Sb. Zákon České národní rady o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Obce mají pravomoci nejen zavést poplatek, či nikoliv, ale také k tomu, aby v zákonem určených limitech určovaly jejich výši. Ve zmiňovaném zákoně jsou uvedeny všechny druhy poplatků, které může obec zavést a vybírat, nemůže však vytvořit jiné – neuvedené v zákoně.

V zákoně o místních poplatcích můžeme nalézt povinné náležitosti každého poplatku. Určuje se:

- poplatník - kdo daný poplatek platí,
- předmět - k čemu se poplatek vztahuje,
- základ - z čeho se poplatek spočítá,
- sazbu,
- osvobození nebo slevy,
- splatnost,
- sankce.¹¹

Zákon o místních poplatcích vymezuje podmínky pro vznik osvobození od placení poplatku, či slevy. Zastupitelstvo obce má pravomoc snížit nebo prominutí placení poplatku. Může vzít v úvahu schopnost obyvatele platit řádně poplatky, zpravidla se přihlíží ke snížené schopnosti platit, např. u invalidů, důchodců apod.

Místní poplatky spravuje a vybírá obecní úřad.

3.1.1 Základ, sazba a splatnost místních poplatků

Základem místního poplatku je kvantifikovaný předmět poplatku, z něhož se poplatek vyměřuje (to, z čeho se poplatek vypočítává).¹² Stejně jako se liší předměty místních poplatků, liší se i jejich základy. Konkrétně jde např. o cenu místního poplatku

¹⁰ *Listina základních práv a svobod [online]. [cit. 2023-04-11] Dostupné z WWW: <https://psp.cz/docs/laws/listina.html>*

¹¹ Pařízková, Ivana. *Místní poplatky v teorii a praxi*. Brno: Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6686-1, str. 46

¹² Kadečka, S.. *Zákon o místních poplatcích a předpisy související Komentář, 1. Vydání*, Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-918-1, str. 17

nebo měrnou jednotku užívání předmětu místního poplatku. Touto měrnou jednotkou může být čas (např. u poplatku z lázeňského pobytu) a nebo vyměřená plocha.

Sazba místního poplatku je ve své podstatě měřítko, jehož prostřednictvím se ze základu místních poplatku stanoví místní poplatek.¹³ Toto měřítko může být pevné nebo procentuální. Výjimečně se používá i paušální sazba, ale pevné bývá nejobvyklejší. Zákon o místních poplatcích ve většině případech stanovuje maximální výši sazbu poplatku, konkrétní výše sazby v jednotlivých obcích je pak svěřeno do její samostatné působnosti. Proto se můžeme setkat se situací, kdy se v různých obcích se vybírá jiná částka za stejný poplatek.

Dobou splatnosti se rozumí doba, kdy má nastat splnění poplatkové povinnosti. Splatnost může být jednorázová, zálohová či splátková. Zákon o místních poplatcích nereguluje splatnost místních poplatků, její stanovení je přenecháno jednotlivým obcím. Obce splatnost definují společně se zavedením místního poplatku v obecně závazných vyhláškách. Splatnost se definuje buď k určitému dni nebo určitou lhůtou.

3.2 Obec jako základní územní samosprávný celek

Obec v rámci své samosprávy může volně hospodařit s finančními prostředky a majetkem na vlastní zodpovědnost. Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.¹⁴ Obec je společenstvím občanů a tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Občanem obce je každý s trvalým pobytem na území této obce a je zároveň občanem České republiky.

Působnost obcí můžeme rozdělit na dva druhy: samospráva a přenesená státní správa. V přenesené působnosti je obec vykonavatelem státní moci, za kterou dostává dotace ze státního rozpočtu. Pokud obec nedisponuje přenesenou působností, převezme ji příslušný úřad, pod který obec spadá.

¹³ Kadečka, S.. *Zákon o místních poplatcích a předpisy související Komentář, 1. Vydání*, Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-918-1, str. 17

¹⁴ *Zákony ČR: Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů §2 [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>*

V samostatné působnosti je obec vázaná pouze právním řádem, nikoli pokyny jiných stupňů veřejné správy (kraje, státu).¹⁵ Dle zákona č. 128/2000 Sb. patří do samostatné působnosti obce záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů. Při výkonu se obec řídí zákonem pro vydávání obecně závazných vyhlášek a v ostatních záležitostech podle jiných právních předpisů vydaných na základě zákona. Obce jsou financované především z vlastní činnosti (např. pronájem vlastního majetku aj.), vybíráním místních poplatků a daní a z části dotované ze státního rozpočtu a ze státních fondů.

Každá obec má právo na tvorbu vlastních právních předpisů ve formě obecně závazných normativních právních aktů pomocí příslušných orgánů obce. V samostatné působnosti obec vydává tzv. obecně závaznou vyhlášku, kterou schvaluje a vydává zastupitelstvo obce. V přenesené působnosti mohou obce vydávat nařízení obce, je-li k tomu obec zákonem zmocněna, vydávaná radou obce. Rozdíl mezi těmito dvěma akty spočívá v tom, že pro vydání nařízení obce je potřeba výslovné zákonné zmocnění. Způsob vyhlášení obecně závazných vyhlášek a nařízení obce (...) a podmínky nabytí platnosti a účinnosti právních předpisů obce stanoví zákon o Sběrce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů¹⁶. Obec má povinnost vést evidenci vydaných právních předpisů, která obsahuje název a číslo vyhlášky nebo nařízení a datum její splatnosti a účinnosti.

Obec jakožto veřejnoprávní korporace může navenek jednat jen prostřednictvím svých orgánů.¹⁷ Ústava České republiky vymezuje pouze orgán zastupitelstva. Zákon 108/2000 Sb. o obcích vymezuje čtyři základní orgány – zastupitelstvo, rada, starosta a obecní úřad.

3.2.1 Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce je složeno z členů zastupitelstva obce, jejichž počet na každé volební období stanoví v souladu s tímto zákonem zastupitelstvo obce nejpozději do 85 dnů

¹⁵ Balík, S., Komunální politika obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009, ISBN 978-80-247-2909-4

¹⁶ *Zákony ČR: Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů §12 [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>*

¹⁷ Balík, S., Komunální politika obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009, ISBN 978-80-247-2909-4

přede dnem voleb do zastupitelstev v obcích.¹⁸ Při stanovení počtu členů zastupitelstva se hledí na počet občanů v obci a podle velikosti územního obvodu. Rozhodující pro stanovení počtu členů zastupitelstva obce je počet obyvatel obce k 1. lednu roku, v němž se konají volby.¹⁹ Členové zastupitelstva obce jsou jako jediný orgán voleni přímou volbou občanů každé 4 roky.

Tabulka 1- Počet zastupitelů podle velikosti obce

do 500 obyvatel	5 až 15 členů
nad 500 do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
nad 3 000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	15 až 35 členů
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	25 až 45 členů
nad 150 000 obyvatel	35 až 55 členů

Zdroj: §68 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

Mandát člena zastupitelstva vzniká zvolením, ke kterému dojde po ukončení hlasování.²⁰ Nově zvolený člen na prvním zasedání skládá slib: věrnost České republice a řízení Ústavou a zákony České republiky. Slib potvrzuje svým podpisem. Člen zastupitelstva má při výkonu funkce právo předkládat zastupitelstvu obce, radě obce, výborům a komisím návrhy na projednání, vznášet dotazy, připomínky a podněty na radu obce a její jednotlivé členy, na předsedy výborů, na statutární orgány právnických osob, jejichž zakladatelem je obec, a na vedoucí příspěvkových organizací a organizačních složek, které obec založila nebo zřídila; písemnou odpověď musí obdržet do 30 dnů, požadovat od zaměstnanců obce zařazených do obecního úřadu, jakož i od zaměstnanců právnických osob, které obec založila nebo zřídila, informace ve věcech, které souvisejí s výkonem jejich

¹⁸ *Zákony ČR: Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů §67 [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>*

¹⁹ *Zákony ČR: Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů §68 [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>*

²⁰ *Zákony ČR: Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů §69 [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>*

funkce; informace musí být poskytnuta nejpozději do 30 dnů.²¹ Zastupitelstvo rozhoduje především o programu rozvoje obce, schvaluje rozpočet obce a vydává obecně závazné vyhlášky.

Zastupitelstvo obce se shází podle potřeby nejméně však jednou za tři měsíce. Zasedání svolává a řídí starosta obce. Starosta je povinen svolat zasedání zastupitelstva obce, požádá-li o to alespoň jedna třetina členů zastupitelstva obce, nebo hejtman kraje. Zastupitelstvo je schopno se usnášet je-li přítomna nadpoloviční většina všech členů. Pokud není přítomna nadpoloviční většina, zastupitelstvo svolá schůzi novou do 15 dní.²²

Zastupitelstvo obce rozhoduje i o případných úlevách, prominutí poplatku, vzniku a zániku poplatkové povinnosti, ohlašovací povinnosti, způsobu vedení průkazné evidence, splatnosti, způsobu kontroly a případných sankcích při nesplnění poplatkové povinnosti.²³

3.2.2 Vydávání obecně závazné vyhlášky zastupitelstvem obce

Zastupitelstvo může v rámci samostatné působnosti ukládat tzv. obecně závazné vyhlášky. Využívá je například k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, průběh kulturních akcí a k zajištění čistoty obce. Způsob vyhlášení obecně závazných vyhlášek a nařízení obce a podmínky nabytí platnosti a účinnosti právních předpisů obce stanoví zákon o Sbírcce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů.²⁴ Při tvorbě obecně závazných vyhlášek o místních poplatcích se obec řídí Ústavou České republiky, ústavními zákony a mezinárodními smlouvami.²⁵ O zrušení obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích je oprávněn rozhodovat pouze Ústavní soud pro její nezákonnost či neústavnost.

²¹ *Zákony ČR: Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů §82 [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>*

²² *Zákony ČR: Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů §92 [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>*

²³ Pařízková, Ivana. *Místní poplatky v teorii a praxi*. Brno: Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6686-1, str. 49

²⁴ *Zákony ČR: Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů §12 [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>*

²⁵ Kadečka, S.. *Zákon o místních poplatcích a předpisy související Komentář, I. Vydání*, Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-918-1, str. 352-353

Obecně závazné vyhlášky musí obsahovat sazbu poplatku, lhůtu pro podání ohlášení, nevyloučí-li povinnost ohlášení podat, a splatnost poplatku. Na přípravě obecně závazné vyhlášky by se měly podílet také věcně příslušné odbory či oddělení obecních úřadů, případně jiné odborné orgány nebo odborníci. Návrh každého právního předpisu obce o místních poplatcích by měl posoudit též legislativní nebo právní odbor, či oddělení příslušného obecního úřadu, či další právní expert.²⁶ Lhůta pro přípravu návrhů obecně závazných vyhlášek, pro připomínkování a konzultování nesmí být kratší než 15 dnů. Obecně závazná vyhláška musí vždy obsahovat ustanovení s normativním obsahem tzn. obsahovat obecná pravidla chování s obecnou povahou a vždy se vztahují na celou skupinu případů stejného druhu a neurčitého počtu. Musí vždy obsahovat název a úvodní větu. Název musí kromě označení slovy „obecně závazná vyhláška obce/města“ s připojením názvu obce uvést také její číslo, den přijetí a stručný název problematiky hlavního obsahu. Obecně závazná vyhláška obce musí být vždy logicky a přehledně vnitřně členěna. Obsahově související úseky rozsáhlejšího právního předpisu je vhodné spojovat do částí, hlav, dílů o oddílů a při členění dodržovat stanovené pořadí.²⁷

Při vydávání obecně závazné vyhlášky je nutnost souhlasu nadpoloviční většiny členů zastupitelstva. Po schválení je vyhláška vystavena na úřední desce obce a její účinnosti nabývá po 15 dnech od vyvěšení.

3.3 Rozpočty obcí

Tvorba, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků je obsažena v zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Rozpočty územně správních samostatných celků můžeme nazývat decentralizovanými fondy.²⁸ Rozpočet územního správního celku – obce je finančním plánem, jímž se řídí financování činnosti.²⁹ Plán se stanovuje na rozpočtové období, které je

²⁶ Kadečka, S.. *Zákon o místních poplatcích a předpisy související Komentář, 1. Vydání*, Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-918-1, str. 353

²⁷ Kadečka, S.. *Zákon o místních poplatcích a předpisy související Komentář, 1. Vydání*, Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-918-1, str. 355

²⁸ PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Místní poplatky v teorii a praxi*. Brno: Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6686-1, str. 28

²⁹ *Zákony ČR: Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů §4 [online]. [cit. 2023-04-11] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>*

podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů shodné s kalendářním rokem. Rozpočet se sestavuje na základě střednědobého výhledu, což je dokument, který sestavuje a schvaluje zastupitelstvo obce a který je zpracován na dobu 2-5 let po roce, na který je sestavován rozpočet.³⁰ Zpravidla se rozpočet sestavuje jako vyrovnaný. Může být schválen ale také rozpočet přebytkový a to v případě, když se některé příjmy daného roku jsou určeny k využití až v následujících letech nebo pokud jsou určeny ke splácení jistiny úvěrů z předchozích let. Rozpočet může být schválen jako schodkový jen v případě, že schodek bude možné uhradit:

- a) finančními prostředky z minulých let,
- b) smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo výnosem z prodeje vlastních dluhopisů.³¹

Obsahem rozpočtu jsou příjmy a výdaje a ostatní peněžní operace. Na rozdíl od krajů mají obce právo na výnosy z místních poplatků.

Příjmy rozpočtu obcí tvoří zejména:

- příjmy z vlastního majetku,
- z výsledku vlastní činnosti,
- příjmy z místních poplatků podle zvláštního zákona,
- výnosy daní nebo podíly na nich podle zvláštního zákona,
- dotace z rozpočtu kraje,
- prostředky získané ze správní činnosti (např. pokuty),
- přijaté peněžní dary a příspěvky,
- další příjmy, které podle zvláštních zákonů patří do příjmů obce.³²

Zároveň má obec i své výdaje. Z rozpočtu obce se hradí zejména:

- závazky z plynoucích povinností určené zákonem,
- výdaje na vlastní činnost obce v samostatné působnosti (např. oprava majetku),

³⁰ Zákony ČR: Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů §4 [online]. [cit. 2023-04-11] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>

³¹ Kadečka, S.. *Zákon o místních poplatcích a předpisy související Komentář, 1. Vydání*, Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-918-1, str. 18

³² Zákony ČR: Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů §7 [online]. [cit. 2023-04-11] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>

- výdaje spojené s výkonem státní správy,
- závazky obce vzniklé vlastní hospodářskou činností,
- závazky vůči jiným obcím,
- úhrada úroků z půjček,
- výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležejících jejich vlastníkům,
- výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec,
- jiné výdaje uskutečněné v rámci samostatného působení obce.³³

3.4 Členění místních poplatků

Zákon o místních poplatcích v současném znění dovoluje obcím pomocí obecně závazné vyhlášky zavést následující místní poplatky:

- místní poplatek ze psů,
- místní poplatek z pobytu,
- místní poplatek za užívání veřejného prostranství,
- místní poplatek ze vstupného,
- místní poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- místní poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace,
- místní poplatek za komunální odpad.³⁴

Obecně závazné vyhlášky má pravomoci zrušit pouze Ústavní soud pro její nezákonnost nebo neústavnost.

³³ Zákony ČR: Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů §9 [online]. [cit. 2023-04-11] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>

³⁴ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §1 [online]. [cit. 2023-04-11] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

3.4.1 Místní poplatek ze psů

Místní poplatek ze psů je součástí soustavy místních poplatků tradiční, obdobná platba byla obcemi vybírána již od konce 19. století jako tzv. obecní „dávka ze psů“.³⁵ Účelem tohoto poplatku je především zajištění rozpočtových příjmů a to zejména za náklady na udržování čistoty veřejných prostorů obce a regulace psů v obci. V obecně závazných vyhláškách při stanovení sazby zejména z důvodu již zmíněné regulace se obvykle rozlišuje např. chov psů v bytových domech a chov psů v rodinných domech, chov psů v okrajových částech obce nebo historickém centru. S regulační funkcí také souvisí ustanovení § 24 odst. 2. zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, které od 1. 3. 2004 zmocňuje obec k tomu, aby mohly obecně závaznou vyhláškou upravit pravidla pro pohyb psů na veřejném prostředí a vymezily prostory pro volný pohyb psů.³⁶

V obecně závazné vyhlášce obce vedle konkrétní sazby poplatku a splatnosti obvykle upraví i ohlašovací povinnost ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti, tzn. nahlásit držbu psa a další ke správě poplatku nezbytné údaje (např. věk psa), a to i bez výzvy místního obecního úřadu.³⁷

Poplatníkem místního poplatku ze psů je držitel psa. Držitelem je fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na území České republiky.³⁸ Do 31. 12. 2003 to byl vlastník psa, ale lidé toho využívali k neplacení tohoto poplatku, nepřiznávali vlastnictví, ale že mají psa pouze v držení. Za držitele věci (psa, z právního hlediska je považován za movitou věc) je občanskoprávními předpisy považován ten, kdo

³⁵ Kadečka, S.. *Zákon o místních poplatcích a předpisy související Komentář, 1. Vydání*, Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-918-1, str. 25

³⁶ *Zákony ČR: Zákon č. 246/1992 Sb., Zákon na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů §24* [online]. [cit. 2023-04-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-246>

³⁷ Kadečka, S.. *Zákon o místních poplatcích a předpisy související Komentář, 1. Vydání*, Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-918-1, str. 26

³⁸ *Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §2* [online]. [cit. 2023-04-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

se věci ujal, aby ji měl jako vlastník.³⁹ Poplatková povinnost se váže na psy konkrétního držitele, nikoliv na psy chované v konkrétní domácnosti.

Na tento místní poplatek se vztahuje poplatková povinnost od třetího měsíce stáří drženého psa. Přímo ze zákona vyplývá, že od poplatkové povinnosti jsou osvobozeni držitelé psa, kterými jsou:

- osoba nevidomá, bezmocná osoba s těžkým zdravotním postižením, osoba závislá na pomoci ostatních a osoby s průkazem ZTP nebo ZTP/P,
- osoba, která provádí výcvik psů určených k doprovodu již zmíněných osob,
- osoba provozující útulek zřízený obcí,
- osoba, které stanoví povinnost držení psa zvláštní právní předpis.

I když jsou tyto subjekty osvobozené od placení, pořád se na ně může podle obecně závazné vyhlášky vztahovat ohlašovací povinnost, včetně předložení dokladů o osvobození od placení.

Sazba poplatku je zákonem daná do maximální výše 1 500 Kč za kalendářní rok a jednoho psa. To znamená, že obce mohou zvolit vyšší poplatek až do výše 1 500 Kč, ale částka může být i menší. Snížená sazba poplatku se vztahuje na občany starší 65 let ve starobním důchodu, maximální snížená sazba pro tyto občany činí 200 Kč za kalendářní rok za jednoho psa. U druhého a každého dalšího psa může obec horní hranici místního

poplatku zvýšit až o 50 %. Proto může poplatek ze psů za každého dalšího psa jednoho držitele činit až 2 250 Kč na jeden kalendářní rok. S ohledem na poněkud nejasnou dikci zákona se však objevují i názory, podle nichž ono procentuální zvýšení (až o 50 %) je možno počítat pouze z konkrétní sazby stanovené obecně závaznou vyhláškou obce, nikoliv tedy z horní hranice sazby stanovené zákonem o místních poplatcích.⁴⁰

Držitel psa má povinnost platit tento poplatek obci příslušné podle místa svého trvalého bydliště nebo sídla v případě právnické osoby a to i v případech, kdy je pes chován v jiné obci.

Poplatkovým obdobím pro tento místní poplatek je zpravidla kalendářní rok. Zákon o místních poplatcích upravuje situace, kdy je poplatník držitelem psa po dobu kratší než jeden rok (i například, když se stane držitelem psa v průběhu kalendářního roku, nebo

³⁹ Zákony ČR: Zákon č. 89/2012 Sb., Nový občanský zákoník, §989 [online]. [cit. 2023-04-16] *Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>*

⁴⁰ Kadečka, S.. *Zákon o místních poplatcích a předpisy související Komentář, 1. Vydání*, Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-918-1, str. 34

přestane být držitelem psa v průběhu roku, nebo pes dosáhne věku 3 měsíců v průběhu roku). V případě držení psa po dobu kratší než jeden rok se platí poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu i započatých kalendářních měsíců, při změně místa trvalého pobytu nebo sídla platí držitel psa poplatek od počátku kalendářního měsíce následující po měsíci, ve kterém změna nastala, nově příslušné obce a při změně místa přihlášení nebo sídla platí pro výpočet poměrné výše poplatku obdobně jako u držby kratší jak jeden kalendářní rok.⁴¹ Pokud správce poplatku vybírá poplatek na celé poplatkové období předem, považuje se v takových případech zaplacená část poplatku za přeplatek a bude postupováno v souladu se zákonem o správě daní a poplatků.⁴²

3.4.2 Místní poplatek z pobytu

Poplatníkem místního poplatku z pobytu je osoba, která nemá v obci přihlášený trvalý pobyt. Tento poplatek nahradil původní poplatek o lázeňském a rekreačním pobytu a poplatek z ubytovací kapacity. V podstatě ale vyhází z původního poplatku z lázeňského a rekreačního pobytu. Můžeme ho nazvat „turistickým poplatkem“. Účelem tohoto poplatku je především zajištění rozpočtových příjmů zejména k úhradě některých zvýšených nákladů spojených se soustředěným turistickým ruchem. Jedná se o jednorázový poplatek, nemá dané poplatkové období. Předmětem poplatku z pobytu je úplatný pobyt trvajícím nejvýše 60 po sobě jdoucích kalendářních dnů u jednotlivého poskytovatele pobytu.⁴³ Předmětem poplatku ale není pobyt, při kterém je na základě zákona omezoována osobní svoboda a pobyt ve zdravotnickém zařízení poskytovatele lůžkové péče, pokud je tento pobyt hrazenou zdravotní službou podle zákona upravujícího veřejné zdravotní pojištění nebo pokud je její součástí.⁴⁴

⁴¹ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §2 [online]. [cit. 2023-04-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

⁴² Kadečka, S.. *Zákon o místních poplatcích a předpisy související Komentář, 1. Vydání*, Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-918-1, str. 36

⁴³ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §3 [online]. [cit. 2023-04-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

⁴⁴ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §3 [online]. [cit. 2023-04-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

Zákon hovoří také o případech, kdy jsou některé osoby osvobozené od platební povinnosti. Jsou to:

- nevidomé osoby nebo osoby, které jsou závislé na pomoc jiné fyzické osoby, také osoby s průkazem ZTP a jejich průvodci,
- osoby mladší 18 let,
- osoby hospitalizované na území obce ve zdravotnickém zařízení (neplatí pro osoby na lázeňském nebo rehabilitačním pobytu),
- osoby pečující o děti, které se účastní zotavovací akce pro děti podle zákona upravujícího ochranu veřejného zdraví konaných na území obce,
- osoby, které na území obce vykonávají sezónní práci,
- osoby vykonávající práci pro občany v nouzi,
- osoby pracující v ubytovacích zařízeních.

Od poplatku z pobytu je osvobozen příslušník bezpečnostního sboru, voják v činné službě, státní zaměstnanec nebo zaměstnanec České republiky pobývajících na území obce v zařízení ve vlastnictví České republiky nebo této obce v souvislosti s plněním služebních nebo pracovních úkolů.⁴⁵

Zákonem daným základem poplatku je počet započtených dnů pobytu, s výjimkou dne započtení pobytu. Maximální možnou sazbu z poplatku z pobytu můžou jednotlivé obce zvolit do výše 50 Kč. Poplatek z pobytu se následně vypočte jako součin základu a sazby poplatku.

Plátce poplatku je dané ubytovací zařízení, ve kterém se poplatník vyskytuje. Plátce má povinnost poplatek vybrat od poplatníka. Plátce poplatku je zároveň povinen vést v listinné nebo elektronické podobě evidenční knihu za každé místo, kde poskytuje pobyt za úplat. Zapisuje zde údaje týkající se ubytované fyzické osoby, které jsou vyjmenované v zákoně o místních poplatcích. Povinnými údaji ze zákona jsou:

- den počátku a den ukončení pobytu,
- jméno, příjmení a adresa místa přihlášení,
- datum narození,
- číslo a druh průkazu totožnosti.⁴⁶

⁴⁵ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §3 [online]. [cit. 2023-04-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

⁴⁶ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §3 [online]. [cit. 2023-04-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

Zápisy do evidenční knihy musí být vedeny správně, srozumitelně, úplně, průkazně způsobem zajišťující trvanlivost a musí být uspořádány podle časového hlediska. Plátce je povinen si uschovávat evidenční knihu po dobu 6 let ode dne posledního zápisu. Existují zvláštní situace, kdy může plátce plnit evidenční povinnost ve zjednodušeném rozsahu. Plátce musí dostat „povolení“ od správce daně pro plnění ve zjednodušeném rozsahu. Jedná se především o kulturní nebo sportovní akce, kdy se počítá s velkým počtem návštěvníků. Plátce o „povolení“ musí žádat s dostatečným předstihem a se zákonem danými podklady. Ve zjednodušeném rozsahu plátce eviduje pouze údaje o začátku a konci konání této akce, názvu a druhu konkrétní akce a seznam a údaje o jednotlivých zařízeních nebo místech, které budou poskytovat ubytování.

3.4.3 Místní poplatek za užívání veřejného prostranství

Tento poplatek se vybírá za zvláštní užívání veřejného prostranství definováno v zákoně. Zvláštním užíváním se rozumí provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání tohoto místa pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl. Poplatek za užívání veřejného prostranství se neplatí v případě, že výtěžek z akce je určen na charitativní nebo veřejné účely.

Účelem vybírání tohoto poplatku je především zajištění rozpočtových příjmů a regulace zmíněného zvláštního užívání veřejných prostranství obce. Zákon o obcích definuje pojem veřejné prostranství jako všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, parky a všechna veřejná zeleň, která jsou přístupná veřejnosti k užívání bez ohledu na vlastníka objektu.

Obec je povinna v obecně závazné vyhlášce určit, která místa v obci poplatku podléhají. Musí jasně tyto místo specifikovat název místa nebo blíže charakterizovat jejich umístění v obci, aby byla vyloučena jejich záměna a nebyla narušena právní jistota občanů. Zpoplatnění se nesmí týkat všech veřejných prostranství⁴⁷. V obecně závazné vyhlášce dále

⁴⁷ Kadečka, S.. *Zákon o místních poplatcích a předpisy související Komentář, 1. Vydání*, Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-918-1, str. 49

obvykle obec upraví konkrétní sazbu poplatku, splatnost a ohlašovací povinnost ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti.

Zaplacení místního poplatku z užívání veřejného prostranství nenahrazuje dohodu s vlastníkem pozemku. Uživatel je povinen uzavřít s vlastníkem pozemku dohodu opravňující ho k užívání pozemku. Nejčastěji se tato dohoda řeší formou nájemní smlouvy.

Poplatníkem i plátcem místního poplatku za užívání veřejného prostranství jsou fyzické i právnické osoby, které užívají veřejné prostranství způsobem uvedeným v prvním odstavci zákona o tomto poplatku.⁴⁸ Jak již bylo zmíněno, dle zákona jsou plně osvobozeny akce, které mají charitativní charakter, což znamená, že jejich výtěžek putuje na charitativní účely. Pokud je vlastník vyhrazeného parkovacího místa osoba se zdravotním postižením, tento poplatek se na ni nevztahuje.

Základem poplatku je vyměřená plocha veřejného prostranství v m² a počet dnů, kdy je toto prostranství využíváno.

Sazba poplatku činí až 10 Kč za každý vyměřený m² a každý započatý den. Dále přitom platí důležitá výjimka z obecně stanovené maximální sazby tohoto místního poplatku: za užívání veřejného prostranství k umístění prodejních nebo reklamních zařízení, lunaparků a jiných atrakcí může obec (obecně závaznou vyhláškou) zvýšit sazbu až ne její desetinásobek (tedy až 100 Kč za každý i započatý m² užívaného veřejného prostranství a každý i započatý den).⁴⁹ Obec také může obecně závaznou vyhláškou určit paušálové platby tohoto poplatku, zejména k usnadnění správy. Paušál může být týdenní, měsíční nebo roční částkou. Obec může obecně závaznou vyhláškou (podle zákonného maxima) určit různé sazby pro různá veřejná prostranství v obci. Například v centru obce vyšší sazba než sazba, které bude použita pro veřejné prostranství na kraji obce.

3.4.4 Místní poplatek ze vstupného

Tento místní poplatek se v historickém kontextu nazýval “poplatek ze zábavy”, jelikož zahrnoval především taneční zábavy a večer s muzikou. V dnešním znění tohoto zákona se místní poplatek ze vstupného vybírá ze vstupného na kulturní, sportovní, prodejní nebo reklamní akce. Pokud je v ceně zahrnuta daň z přidané hodnoty, je o tuto hodnotu

⁴⁸ Kadečka, S.. *Zákon o místních poplatcích a předpisy související Komentář, 1. Vydání*, Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-918-1, str. 52

⁴⁹ Kadečka, S.. *Zákon o místních poplatcích a předpisy související Komentář, 1. Vydání*, Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-918-1, str. 53

základ poplatku snížený. Pro účel tohoto zákona je definováno vstupné jako peněžitá částka, kterou účastník zaplatí za to, že se jí může zúčastnit.⁵⁰ Poplatek se nevztahuje na akce, kterých celý výtěžek je určen na charitativní nebo veřejné účely.

Účelem tohoto poplatku není pouze zajištění rozpočtových příjmů, ale zejména regulace již zmíněných akcí na území samosprávných celků. K této regulaci se váže ustanovení § 10 zákona o obecním zřízení, kdy obec může v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou ukládat podmínky pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku.⁵¹

V obecně závazné vyhlášce obce stanovující místní poplatek ze vstupného obec obvykle upraví zejména konkrétní sazbu poplatku (často bývá jiná pro akce různého druhu).⁵²

Předmětem místního poplatku ze vstupného je zaplacená peněžní částka, kterou poplatník zaplatí za to, aby se akce mohl účastnit. Pokud je v ceně zahrnuta i daň z přidané hodnoty, hodnota vstupného se přesně o tuto částku sníží. Místní poplatek se vybírá ze vstupného na kulturní, sportovní, prodejní nebo reklamní akce. V mezích zákona je kulturní akcí myšleno jednorázová akce (např. výstava, taneční zábava, neopakující se divadelní představení apod.), takže nelze tento poplatek vybírat například z vstupného do památkového areálu. Zákon o místních poplatcích vysloveně stanovuje akce, které nejsou předmětem místního poplatku ze vstupného. Jedná se o akce, u kterých je celý výtěžek určen na charitativní nebo veřejně prospěšné účely. Důležité je zdůraznit, že pouze celý výtěžek, nelze z předmětu vyloučit akce, kdy je pouze část výtěžku využita na tyto účely. Celým výtěžkem se rozumí celý rozdíl příjmů z akce (nejen ze vstupného) a výdajů spojených s pořádáním akce. Osvobození od místního poplatku mohou obce specifikovat v obecně závazné vyhlášce.

Pojem “vstupné” dříve často způsobovalo obcházení poplatkové povinnosti. Tento pojem totiž nebyl zákonem nijak definován. Změnu přinesla až novelizace zákona o místních poplatcích č. 229/2003 Sb. V této novele je vstupné definováno jako „peněžitá částka, kterou

⁵⁰ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §6 [online]. [cit. 2023-08-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

⁵¹ Zákony ČR: Zákon č. 128/2000 Sb., Zákon o obcích (obecní zřízení) §10 [online]. [cit. 2023-08-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

⁵² Kadečka, S.. *Zákon o místních poplatcích a předpisy související Komentář, I. Vydání*, Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-918-1, str. 58

účastník platí za to, že se ji může zúčastnit.” To znamená, že předmětem místního poplatku ze vstupného je i povinná konzumace, místenka či jakákoli jiná úplata podmiňující účast na akci.⁵³

Základem pro výpočet tohoto místního poplatku je souhrn peněžitých částek, které účastníci akce zaplatí za to, že se akce mohou zúčastnit, po odečtení daně z přidané hodnoty, pokud byla v ceně vstupného obsažena.⁵⁴

Poplatníky místního poplatku ze vstupu jsou všechny fyzické a právnické osoby, které vymezené akce pořádají, tedy pořadatelé. Nikoliv od osob, kteří navštěvují zmíněné akce. Skutečnost existence tohoto poplatku se ovšem může promítnout do ceny vstupného pro účastníky akcí. Pod pojmem „pořádají” lze rozumět zajištění akce, organizace a uhrazení nákladů spojené s uskutečněním akce.

Sazba místního poplatku ze vstupného je procentuální. Zákonem je dána maximální výše procentuální části z vybraného vstupného 20 %. Konkrétní procentuální část určí obec v obecně závazné vyhlášce. Obec může určit různé procentuální části pro odlišné druhy akcí. Poplatek lze vybírat i paušálně, výhradně po dohodě s poplatníkem.

3.4.5 Místní poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst

Místní poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst je další z aktuální soustavy místních poplatků, které mohou obce zavádět. Cílem tohoto místního poplatku je především regulace motorových vozidel v centru měst. V obecně závazné vyhlášce uvádějí obce zejména vymezení míst, do kterých lze vjet pouze na základě povolení, které se získá po zaplacení poplatku. Dále v obecně závazné vyhlášce upravuje konkrétní sazbu poplatku, ohlašovací povinnost ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti a splatnost poplatku.

Poplatníkem tohoto místního poplatku je fyzická nebo právnická osoba, které bylo vydáno povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst. Pokud bylo fyzické nebo právnické osobě uděleno povolení pro více motorových vozidel, platí se tento poplatek ve stanovené sazbě za každé takové vozidlo, na něž bylo povolení

⁵³ Kadečka, S.. *Zákon o místních poplatcích a předpisy související Komentář, 1. Vydání*, Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-918-1, str. 60

⁵⁴ Kadečka, S.. *Zákon o místních poplatcích a předpisy související Komentář, 1. Vydání*, Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-918-1, str. 61

vydáno.⁵⁵ Pojem motorové vozidlo můžeme nalézt definovaný v zákonu č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů jako nekolejové vozidlo poháněné vlastní pohonnou jednotkou a trolejbus.⁵⁶

Vybraným místem se pro vymezení tohoto místního poplatku rozumí část obce nebo města, kam je omezený přístup označený příslušnou dopravní značkou a vjezd je povolen pouze s platným povolením (např. historické centrum města apod).

I pro tento poplatek existují výjimky, kdy fyzické nebo právnické osoby platit poplatek nemusí - jsou osvobozené. Jsou to:

- fyzické osoby přihlášené nebo vlastníci nemovitosti ve vybraném místě,
- osoby jim blízké,
- manželé těchto osob a jejich děti,
- osoby, které ve vybraném místě užívají nemovitost k podnikání nebo veřejně prospěšné činnosti,
- osoby, které jsou držiteli průkazu ZTP nebo ZTP/P a jejich průvodci.⁵⁷

Obec také může v obecně závazné vyhlášce vyjmenovat další subjekty, které budou osvobozeni od tohoto poplatku.

Poplatek se vybírá za vydání povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst, do kterých je jinak vjezd zakázán příslušnou dopravní značkou.⁵⁸ Příslušnou dopravní značkou může být značka „Zákaz vjezdu všech vozidel v obou směrech“ nebo značka „Zákaz vjezdu všech motorových vozidel.“ Pod takovou zákazovou dopravní značkou může být navíc umístěna dodatková tabule s textem např. „vjezd povolen po zaplacení místního poplatku.“

Sazbu poplatku si obec určuje v obecně závazné vyhlášce, maximální zákonná výše je však 200 Kč za každý započatý den. Obec také může po dohodě s poplatníkem stanovit pro

⁵⁵ Kadečka, S.: Zákon o místních poplatcích a předpisy související Komentář, 1. Vydání, Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-918-1, str. 77

⁵⁶ Zákony ČR: Zákon č. 361/2000 Sb., Zákon o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu) §2 [online]. [cit. 2023-08-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>

⁵⁷ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §10 [online]. [cit. 2023-09-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

⁵⁸ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §10 [online]. [cit. 2023-09-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

poplatek paušální částku. I pro tento místní poplatek platí, že obec může v obecně závazné vyhlášce upravovat sazby buď pro všechny zmíněná místa stejnou částkou nebo diferenciovanou pro každé jednotlivé vybrané místo. Obec může také omezit období, po které vzniká povinnost místní poplatek platit (např. pouze přes letní prázdniny apod.).

3.4.6 Místní poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace

Místní poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu a kanalizace se stal součástí soustavy místních poplatků jako jeden z posledních. Účelem tohoto místního poplatku je především zajištění rozpočtových příjmů obce, která následně z těchto příjmů může uhradit náklady spojených s investicemi do infrastruktury. Regulační funkce je z podstaty tohoto poplatku vyloučena. V obecně závazné vyhlášce tohoto poplatku obec upraví konkrétní sazbu a uvede splatnost poplatku.

Pro rozumění místního poplatku za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace musí být vymezeny následující pojmy. Vodovod je provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující vodovodní řady a vodárenské objekty, jimiž jsou zejména stavby pro jímání a odběr povrchové nebo podzemní vody, její úpravu a shromažďování.⁵⁹ Kanalizace je provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující kanalizační stoky k odvádění odpadních vod a srážkových vod společně nebo odpadních vod samostatně a srážkových vod samostatně, kanalizační objekty, čistírny odpadních vod, jakož i stavby k čištění odpadních vod před jejich vypouštěním do kanalizace.⁶⁰ Odvádí-li se odpadní voda a srážková voda společně, jedná se o jednotnou kanalizaci a srážkové vody se vtokem do této kanalizace přímo, nebo přípojkou stávají odpadními vodami.⁶¹ Odvádí-li se odpadní voda samostatně a srážková voda také

⁵⁹ Zákony ČR: Zákon č. 274/2001 Sb., Zákon o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích) §2 [online]. [cit. 2023-09-16] *Dostupné z WWW:* <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-274>

⁶⁰ Zákony ČR: Zákon č. 274/2001 Sb., Zákon o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích) §2 [online]. [cit. 2023-09-16] *Dostupné z WWW:* <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-274>

⁶¹ Zákony ČR: Zákon č. 274/2001 Sb., Zákon o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích) §2 [online]. [cit. 2023-09-16] *Dostupné z WWW:* <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-274>

samostatně, jedná se o oddílnou kanalizaci.⁶² Kanalizace i vodovod jsou vodním dílem. Odpadní vody jsou vody použité v obytných, průmyslových i zdravotnických stavbách, které už nemají stejné vlastnosti jako čistá voda a mohou dokonce ohrozit jakost povrchových nebo podzemních vod.

Poplatníkem a zároveň i plátcem místního poplatku za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace je vlastník pozemku zhodnoceného možností připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace po nabytí účinnosti zákona o vodovodech a kanalizacích.⁶³ Při tomto poplatku se nebere ohled na to, jestli je vlastník občanem České republiky, či nikoliv. Pokud má pozemek více vlastníků, platí poplatek společně a nerozdílně. Poplatek může zaplatit pouze jeden vlastník, ale pokud by došlo k nezaplacení, obec může poplatek vymáhat od všech současně.

Pod pojmem „zhodnocení“ pozemku, se rozumí zvýšení jeho ceny, ke kterému došlo v důsledku možnosti připojení k nově vybudovanému vodovodu nebo kanalizaci.

Pro správu tohoto místního poplatku mají obce možnost obrátit se na katastrální úřady s požadavkem na poskytnutí údajů zejména o vlastnících předmětných pozemků nacházejících se na území obce k naplnění registru poplatníků.⁶⁴

Se sazbou místního poplatku za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace je to složitější než v případě jiných poplatků. Sazba nesmí přesáhnout rozdíl ceny stavebního pozemku bez možnosti připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace a ceny stavebního pozemku s touto možností.⁶⁵ Výše sazby se uvádí v Kč za 1 m². Konkrétní sazbu uvádí obec v obecně závazné vyhlášce.

⁶² Zákony ČR: Zákon č. 274/2001 Sb., Zákon o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích) §2 [online]. [cit. 2023-09-16] *Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-274>*

⁶³ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §10c [online]. [cit. 2023-09-16] *Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>*

⁶⁴ Kadečka, S.. *Zákon o místních poplatcích a předpisy související Komentář, 1. Vydání*, Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-918-1, str. 103

⁶⁵ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §10c [online]. [cit. 2023-09-16] *Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>*

3.4.7 Místní poplatky za komunální odpad

Místní poplatky za komunální odpad jsou posledními poplatky ze současné soustavy místních poplatků. Poplatky za komunitní odpad se rozdělují na 2 druhy: poplatek za obecní systém odpadového hospodářství a poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci. Obec může ovšem pro poplatkové období zavést pouze jeden z těchto poplatků a v průběhu období je nemůže měnit. Účelem těchto poplatků je zejména zajištění rozpočtových příjmů, které jsou následně využity na náklady spojené s odstraňováním odpadu v obci. U tohoto poplatku můžeme hovořit o ekvivalentnosti, protože za platbu poplatku můžeme očekávat protiplnění v podobě vývozu odpadu. Poplatkovým obdobím pro tyto poplatky je kalendářní rok, dílčím obdobím je následně kalendářní měsíc.

3.4.7.1 Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství

Poplatníkem poplatku za obecní systém odpadového hospodářství je fyzická osoba přihlášená v obci k trvalému bydlišti nebo vlastník nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a která je umístěná na území obce.⁶⁶

Předmětem poplatku je jednotlivá možnost využívat obecní systém odpadového hospodářství.⁶⁷ Tato možnost je dána buď přihlášením v obci k trvalému bydlišti nebo vlastnictvím jedné z již zmíněných nemovitých věcí.

U tohoto místního poplatku existuje řada osvobození od platby. Osvobozena je osoba, která:

- je poplatníkem tohoto poplatku v jiné obci a má v této jiné obci trvalé bydliště,
- osoba, která je umístěna v dětském domově pro děti do 3 let věku, školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo školského zařízení pro preventivně výchovnou péči na základě rozhodnutí soudu nebo smlouvy,
- umístěna do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě rozhodnutí soudu, na žádost obecního úřadu obce s rozšířenou působností, zákonného zástupce dítěte nebo nezletilého,

⁶⁶ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §10e [online]. [cit. 2023-09-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

⁶⁷ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §10f[online]. [cit. 2023-09-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

- o umístěna v domově pro osoby se zdravotním postižením, domově pro seniory, domově se zvláštním režimem nebo v chráněném bydlení,
- o na základě zákona omezena na osobní svobodě s výjimkou osoby vykonávající trest domácího vězení.⁶⁸

Tento poplatek se platí ročně a to do maximální výše 1 200 Kč. V případě, že poplatková povinnost vznikla z důvodu přihlášení fyzické osoby v obci, snižuje o jednu dvanáctinu za každé dílčí období, na jehož konci tato osoba není přihlášená k trvalému bydlišti v obci nebo je osoba osvobozena.⁶⁹ To samé platí v případě, kdy poplatková povinnost vzniká z důvodu vlastnictví jednotlivé zmíněné nemovité věci. Poplatek se snižuje o jednu dvanáctinu za každé dílčí období, na jehož konci je v této nemovité věci přihlášena alespoň jedna fyzická osoba nebo poplatník nemovitost nevlastní nebo je od poplatku osvobozen.⁷⁰

3.4.7.2 Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci

Poplatníkem poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci je fyzická osoba, která má v nemovité věci trvalé bydliště nebo vlastník nemovité věci, ve které nemá bydliště žádná fyzická osoba.⁷¹

Předmětem tohoto poplatku je odkládání směsného komunálního odpadu z jednotlivé nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, která se nachází na území obce.⁷²

Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci má rovnou několik druhů základů pro dílčí období. Může to být hmotnost odpadu odloženého z nemovité věci za jednotlivé dílčí období v kilogramech nebo objem v litrech připadající na poplatníka nebo

⁶⁸ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §10g [online]. [cit. 2023-09-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

⁶⁹ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §10h [online]. [cit. 2023-09-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

⁷⁰ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §10h [online]. [cit. 2023-09-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

⁷¹ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §10i [online]. [cit. 2023-09-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

⁷² Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §10j [online]. [cit. 2023-09-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

to může být kapacita soustředovacích prostředků pro nemovitou věc na odpad v litrech na poplatníka za dílčí období.⁷³ Obec si pro poplatkové období zvolí jeden ze zmíněných základů a v průběhu ho nelze měnit. Hmotností nebo objemem odpadu odloženého z nemovité věci za dílčí období nebo objednanou kapacitou soustředovaných prostředků pro nemovitou věc pro dílčí období připadající na poplatníka je podíl hmotnosti nebo objemu odpadu odloženého z této nemovité věci nebo objednané kapacity soustředovacích prostředků pro tuto nemovitou věc pro dílčí období nebo počet fyzických osob, které v této nemovitosti mají přihlášené trvalé bydliště na konci dílčího období.⁷⁴ Obec může v obecně závazné vyhlášce určit minimální základ tohoto dílčího poplatku, který však může být nejvýše 10 kg, pokud je základem hmotnost nebo 60 l, pokud je základem objem nebo kapacita soustředovacích prostředků.⁷⁵

Vzhledem k různým možnostem určení základu poplatku musí být i více možností určení sazby poplatku. Sazba tohoto poplatku může činit nejvýše 6 Kč za kg, pokud je základem hmotnost nebo 1 Kč za l, pokud je základem objem nebo kapacita soustředovacích prostředků.⁷⁶ Poplatek se vypočte jako součet dílčích poplatků za jednotlivá dílčí období, kdy trvala povinnost poplatek platit.

Plátcem poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci je společenství vlastníků jednotek, pokud pro dům vzniklo a nebo vlastník nemovité věci.⁷⁷

3.5 Správa místních poplatků

Jak již bylo zmíněno, místní poplatek ze soustavy poplatků ze zákona o místních poplatcích, zavádí obec obecně závaznou vyhláškou. V této obecně závazné vyhlášce obec upravuje sazbu poplatku, lhůtu pro podání a ohlášení a splatnost poplatku. Dále se v obecně závazné vyhlášce může objevit další osvobození od poplatku nebo vyloučení povinnosti

⁷³ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §10k [online]. [cit. 2023-09-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

⁷⁴ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §10k [online]. [cit. 2023-09-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

⁷⁵ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §10k [online]. [cit. 2023-09-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

⁷⁶ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §10l [online]. [cit. 2023-09-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

⁷⁷ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §10n [online]. [cit. 2023-09-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

podat ohlášení nebo detaily o paušálních platbách poplatku.⁷⁸ U určitých poplatků, kde to vyplývá z jejich povahy, obec v obecně závazné vyhlášce určuje místa, která těmto poplatkům podléhají.

Poplatkový subjekt je povinen podat správci poplatku ohlášení, pokud tato povinnost není vyloučena v obecně závazné vyhlášce.⁷⁹ V ohlášení poplatkový subjekt uvádí:

- jméno, případně jména a příjmení nebo název právnické osoby, místo pobytu nebo sídlo (právnické osoby uvádí i osoby, které jsou jménem společnosti oprávněny jednat v poplatkových věcech),
- čísla svých účtů u poskytovatelů platebních služeb, včetně poskytovatelů těchto služeb v zahraničí, užívaných v souvislosti s podnikatelskou činností, v případě, že předmět poplatku s touto podnikatelskou činností souvisí,
- údaje rozhodné pro stanovení poplatku.⁸⁰

Pokud dojde ke změně údajů uvedených v ohlášení, je poplatník povinen tuto skutečnost oznámit do 15 dnů ode dne, kdy změna nastala, neurčí-li obecně závazná vyhláška jinak. Pokud subjekt neohlásí ve stanovené lhůtě údaj, který je rozhodný pro osvobození od poplatku, nárok na osvobození mu zaniká.

Správce místních poplatků je obecní úřad. Správa poplatků je výkonem přenesené působnosti.⁸¹ Správce poplatku může z úřední moci poplatek nebo jeho příslušenství zcela nebo částečně prominout při mimořádných, zejména živelných událostech.⁸² Tímto rozhodnutím se poplatek promíjí všem poplatníkům, kterých se prominutí týká. Rozhodnutí správce poplatku oznamuje vyvěšením na úřední desce a zároveň ho musí zveřejnit způsobem umožňující dálkový přístup (např. webové stránky obce).

⁷⁸ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §14 [online]. [cit. 2023-09-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

⁷⁹ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §14a [online]. [cit. 2023-09-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

⁸⁰ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §14a [online]. [cit. 2023-09-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

⁸¹ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §15 [online]. [cit. 2023-09-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

⁸² Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §16b [online]. [cit. 2023-09-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

Pokud není naplněná poplatková povinnost v dané lhůtě, nastávají účinky rozhodnutí o úpadku poplatkového subjektu. Pokud poplatník nadále neplní svou poplatkovou povinnost, je tato skutečnost předána insolvenčnímu soudu.

4 Vlastní práce

V teoretické části byla použita analýza platné právní úpravy v oblasti místních poplatků a jejich vztahů k obci, včetně rozboru všech jednotlivých místních poplatků, které současná soustava podle zákona o místních poplatků nabízí.

V praktické části se autorka rozhodla zpracované teoretické poznatky porovnat se skutečností ve městě Litoměřice. Z příslušných úřadů obce byla poskytnuta druhotná data o výši vybírání místních poplatků na území města za dané časové období, na základě kterých bylo provedeno vyhodnocení pro zjištění efektivnosti těchto poplatků ve vztahu na rozpočet obce. Dále byly z příslušných orgánů poskytnuty informace ohledně správy poplatků a řešení problému dlužníků v obci Litoměřice.

4.1 Město Litoměřice

Litoměřice jsou okresním městem, které se nachází v Ústeckém kraji na soutoku řek Ohře a Labe na západním okraji Polabské nížiny. V okrese Litoměřice se také nachází významná města jako Lovosice nebo Terezín. Město Litoměřice se rozkládá na ploše 17,99 km².⁸³ Město je odjakživa známé svou úrodnou plochou, dnes se zde konají různé akce na místním „výstavišti“ s ikonickým názvem „Zahrada Čech“. Litoměřice byly za významné město považovány již ve středověku, kdy se staly královským městem. Město se oficiálně rozděluje na 4 městské části: Litoměřice-město, Pokratice, Předměstí a Za nemocnicí. Počet obyvatel činí 22 950 (2023).⁸⁴

Litoměřice jsou obcí s rozšířenou působností což je mezičlánek mezi krajskými úřady a obecními úřady a zároveň obcí s pověřeným obecním úřadem tzn. úřad, který v rámci přenesené působnosti na svém území vykonává státní správu. Obvykle tuto správu vykonává také pro jiné obce ve svém okolí. Nejvyšším správním orgánem je rada města, která se skládá

⁸³ Český statistický úřad: *Katastrální výměra – k 1.1.2023* [online]. [cit. 2024-01-15]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/maly-lexikon-obci-ceske-republiky-2022>

⁸⁴ Český statistický úřad: *Počet obyvatel v obcích – k 1.1.2023* [online]. [cit. 2024-01-15]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/maly-lexikon-obci-ceske-republiky-2022>

z 9 členů, včetně starosty. Dalším orgánem je zastupitelstvo, které se skládá z 27 členů. Město disponuje ještě dalšími útvary, úřady a odbory.

4.1.1 Rozpočet obce

Město Litoměřice sestavuje rozpočet obce podle platných předpisů právního řádu, na zasedání rady města. Při plánování město přihlíží na ekonomickou situaci (aktuální i očekávanou) jak města, tak České republiky, plánované proplacení dotací a finanční investice. Již několik let je město soběstačné a dokáže bez úvěrů pokrýt deficit z vlastních zdrojů. Běžný rozpočet, tedy rozpočet na chod úřadu a příspěvkových organizací naopak bývá přebytkový.⁸⁵ Jelikož je město soběstačné, soustřeďuje se především na investice pro zlepšení sociálního života občanů, např. investicemi na vzdělání, revitalizaci a rekonstrukce budov, vystavování parků apod. a jejich údržbu.

Při schváleném rozpočtu na rok 2023 město očekávalo příjmy ze všech místních poplatků ve výši 40 325 000 Kč, reálné příjmy ovšem činily 63 475 000 Kč, což je více než bylo predikováno i přes to, že predikce nebyla naplněna např. u poplatku za komunální odpad.⁸⁶

Tabulka 2 - Rozpočet města Litoměřice a přehled výběru poplatků za rok 2019 - 2023 v tis. Kč

Rok	Skutečný rozpočet	Částka vybraná za poplatky	Podíl poplatků vůči rozpočtu v %
2019	606 391	13 927	2,296702952
2020	601 966	12 513	2,07868883
2021	646 454	17 519	2,710014943
2022	855 741	18 489	2,160583635
2023	702 345	16 554	2,356961322

Zdroj: vlastní zpracování podle dat poskytnutých městským úřadem Litoměřice

4.2 Místní poplatky ve městě Litoměřice

Město zavádí místní poplatky podle platných právních předpisů zastupitelstvem města formou obecně závazné vyhlášky. Správu vykonává obecní úřad města. Kontrolu nad

⁸⁵ *Litoměřice mají schválený rozpočet pro rok 2023*. Litoměřice [online]. [cit. 2024-01-15]. Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/aktuality/litomerice-maji-schvaleny-rozpocet-pro-rok-2023>

⁸⁶ *Plnění rozpočtu za období 1-12/2023* Litoměřice [online]. [cit. 2024.01.15] Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/rozpocet-a-hospodareni-mesta/plneni-rozpocet-za-obdobi-1-12-2023>

plnění poplatkové povinnosti provádějí zaměstnanci pověřeného úřadu a následně právní oddíl města.

V Litoměřicích jsou obecně závaznou vyhláškou zavedeny následující místní poplatky:

- místní poplatek ze psů,
- místní poplatek z pobytu,
- místní poplatek za užívání veřejného prostranství,
- místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství.

Dříve na území města Litoměřice byl zaveden také místní poplatek ze vstupného. Ten byl zastupitelstvem města zrušen roku 2013.

Na základě zákona o místních poplatcích město Litoměřice po usnesení na schůzi zastupitelstva v prosinci 2022, vydalo obecně závazné vyhlášky, které upravují náležitosti ohledně místních poplatků, které vzešly v účinnost 1.1.2024.

4.2.1 Místní poplatek ze psů

Tento místní poplatek je upraven v obecně závazné vyhlášce města Litoměřice č. 5/2023, o místním poplatku ze psů. Poplatníkem tohoto poplatku je držitel psa starší 3 měsíců. Držitelem psa se rozumí pro účely tohoto poplatku osoba, která je přihlášena k trvalému bydlišti nebo má sídlo na území této obce. Ohlašovací povinnost poplatníkovi vzniká s nabytím psa staršího 3 měsíců a má povinnost tuto skutečnost ohlásit příslušným orgánům (lze i elektronicky) nejpozději do 15 dnů od vzniku poplatkové povinnosti. Výjimkou je vznik poplatkové povinnosti u psa mladšího 6 měsíců, kdy je poplatník povinen ohlásit vznik poplatkové povinnosti do 15 dnů od dovršení 6 měsíců stáří psa.⁸⁷ Poplatkovým obdobím je kalendářní rok.

Město uplatňuje rovnou několik sazeb u tohoto poplatku. Sazby poplatku za poplatkové období činí:

1. za jednoho psa 800 Kč
2. za druhého a každého dalšího psa téhož držitele 800 Kč
3. za psa, jehož držitelem je osoba starší 65 let, 200 Kč

⁸⁷ *Obecně závazná vyhláška města Litoměřice č. 5/2023, o místním poplatku ze psů* [online]. [cit. 2024- 01- 15]. Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/vyhlasiky-mesta/oznameni-o-vyhlaseni-pravniho-predpisu-ozv-c-5-2023>

4. za druhého a každého dalšího psa téhož držitele, kterým je osoba starší 65 let, 200 Kč.⁸⁸

Pokud je poplatková povinnost kratší než poplatkové období, platí se poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu započatých kalendářních měsíců.

Osvobozen od místního poplatku ze psů je držitel psa, kterým je osoba nevidomá, osoba, která je považována za závislou na pomoci jiné fyzické osoby, osoba s průkazem ZTP nebo ZTP/P, osoba provádějící výcvik psů určených k doprovodu zmíněných osob a osoby provozující útulek pro zvířata. Dále jsou podle obecně závazné vyhlášky osvobozeni od poplatku tyto držitelé psů:

- město Litoměřice,
- psů mladších 6 měsíců (včetně),
- psů záchranářských s příslušným osvědčením o vykonané zkoušce (např. úspěšně složené zkoušky Svazu záchraných brigád kynologů nebo zkouškami v jiné registrované organizaci v ČR, zabývající se výcvikem záchraných psů),
- psů s canisterapeutickým výcvikem, s kterými je zároveň prováděna canisterapie,
- psů, vůči nimž vznikla poplatková povinnost, a to pouze za měsíc vzniku poplatkové povinnosti,
- psů převzatých z útulku pro ztracené nebo opuštěné psy, a to po dobu 6 měsíců po převzetí.⁸⁹

Osvobození se poskytuje pouze jednou za život psa. Pro osoby starší 62 let a mladší 65 let, které jsou zároveň poživatelé invalidního nebo starobního důchodu (pokud je toto jejich jediný zdroj příjmu) se poskytuje úleva ve výši 75 % ze sazby poplatku.

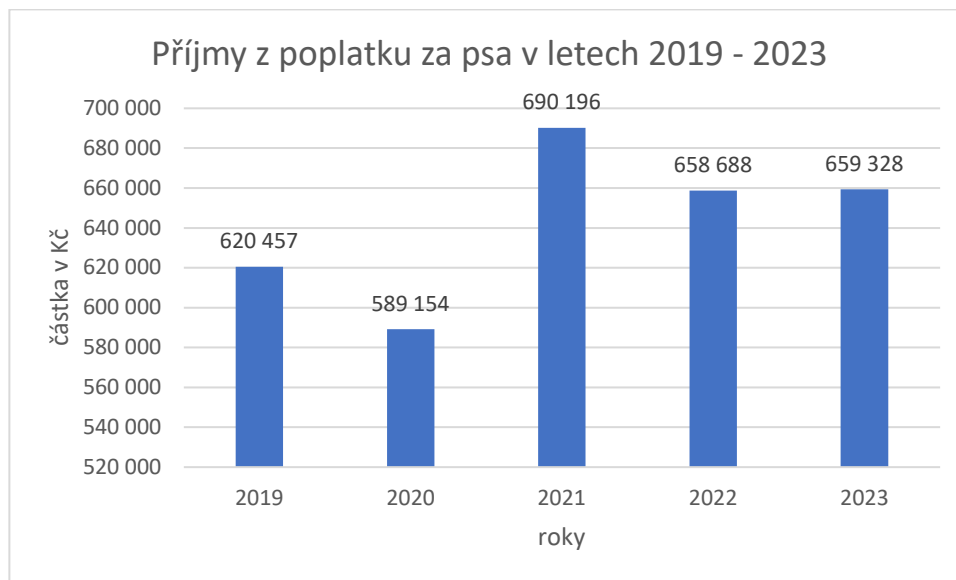
Poplatek je splatný nejpozději do 30. 6. příslušného kalendářního roku.⁹⁰ Pokud poplatková povinnost vznikne nebo zanikne po 15. 6. příslušného kalendářního roku, poměrná výše poplatku je splatná nejpozději do 30 dnů od vzniku nebo zániku poplatkové povinnosti.

⁸⁸ *Obecně závazná vyhláška města Litoměřice č. 5/2023, o místním poplatku ze psů* [online]. [cit. 2024- 01- 15]. Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/vyhlasaky-mesta/oznameni-o-vyhlaseni-pravniho-predpisu-ozv-c-5-2023>

⁸⁹ *Obecně závazná vyhláška města Litoměřice č. 5/2023, o místním poplatku ze psů* [online]. [cit. 2024- 01- 15]. Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/vyhlasaky-mesta/oznameni-o-vyhlaseni-pravniho-predpisu-ozv-c-5-2023>

⁹⁰ *Obecně závazná vyhláška města Litoměřice č. 5/2023, o místním poplatku ze psů* [online]. [cit. 2024- 01- 15]. Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/vyhlasaky-mesta/oznameni-o-vyhlaseni-pravniho-predpisu-ozv-c-5-2023>

Graf 1- Příjmy z poplatků za psa v letech 2019 - 2023



Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat poskytnutých městským úřadem v Litoměřicích

V uvedeném grafu jsou znázorněny výše příjmů z místního poplatku ze psů za posledních 5 let, to znamená rok 2019 - 2023. Je zjevné, že příjmy byly kolísavé do roku 2021, kdy byl nárůst téměř 100 000 Kč. Od tohoto roku je ve městě každoročně evidováno okolo 840 psů. Výrazný pokles byl v roce 2020 především z důvodu nedostatečné kontroly poplatku související s pandemií koronaviru Covid 19. V roce 2021 rapidně narostly příjmy z tohoto poplatku. To bylo způsobené povinností začít psy čipovat, což usnadňuje přehled o počtu psů ve městě a zamezuje vlastnit psa bez ohlášení k poplatkové povinnosti.

Ve všech sledovaných letech platily stejné sazby z místního poplatku ze psů, takže nedochází k žádnému zkreslení.

V porovnání s ostatními místními poplatky, místní poplatek ze psů tvoří průměrně 4,1 % celkových příjmů ze všech místních poplatků. Nejnižší podíl tvořil v roce 2022, kdy to bylo pouze 3,5 %. Naopak nejvyšší podíl byl v roce 2020, kdy tvořil 4,7 %.

4.2.2 Místní poplatek z pobytu

Tento místní poplatek je upraven v obecně závazné vyhlášce města Litoměřice č. 4/2023, o místním poplatku z pobytu. Předmětem tohoto poplatku je pobyt za úplatu trvající nejvýše 60 po sobě jdoucích kalendářních dnů u jednotlivého poskytovatele pobytu. Předmětem není pobyt, kdy je na základě zákona omezoována osobní svoboda (odnětí svobody, pobyt ve věznici) a pobyt ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče (pokud je tento

pobyt hrazený zdravotní službou, dle zákona). Poplatníkem je každá osoba, která nemá v obci trvalý pobyt. Plátcem je poskytovatel pobytu za úplatu. Plátce je povinen vybrat poplatek od poplatníka a odvést ho správci poplatku. Správcem poplatku je Městský úřad Litoměřice.

Plátce je povinen ohlásit vznik poplatkové povinnosti nejpozději do 15 dnů od zahájení činnosti spočívající v poskytování pobytu za úplatu. Dojde-li ke změně údajů uvedených v ohlášení, je plátce povinen tuto změnu oznámit správci poplatku do 15 dnů ode dne, kdy nastala.⁹¹

Sazba poplatku činí 15 Kč za každý započatý den pobytu, nezapočítává se den počátku pobytu.⁹²

Poplatek má čtvrtletní poplatkové období. Plátce odvádí vybraný poplatek správci poplatku za každé čtvrtletí, a to nejpozději do 15 dnů od skončení příslušného kalendářního čtvrtletí.⁹³

Osvobození od poplatku se vymezuje podle zákona č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích. Dále jsou v obecně závazné vyhlášce od poplatku osvobozeny osoby starší 18 let, které studují na střední škole (gymnázium, střední odborná škola a střední odborné učiliště) při pobytu v internátním zařízení takové školy.⁹⁴

Obecně závazná vyhláška upravující místní poplatek z pobytu nabyla účinnosti 1. 1. 2024.

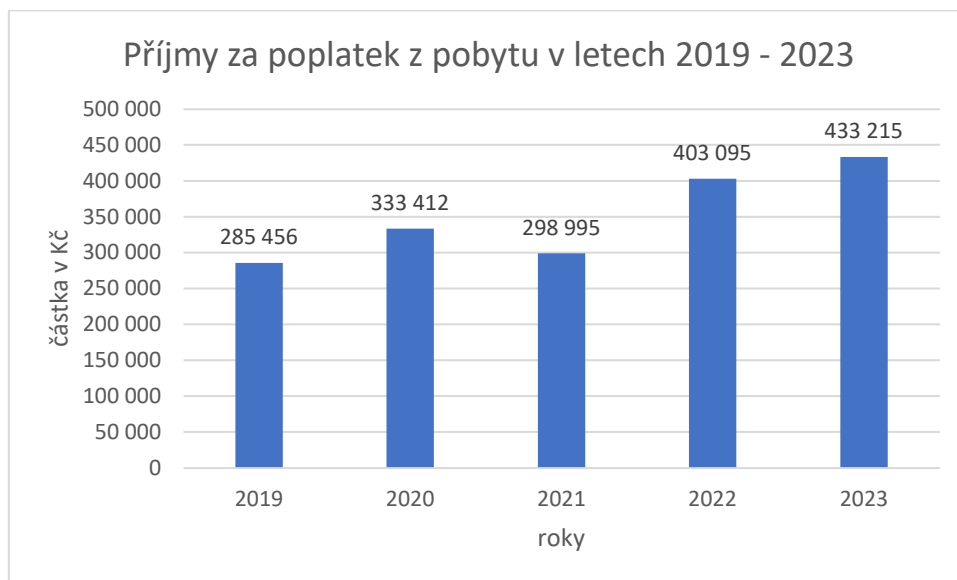
⁹¹ *Obecně závazná vyhláška města Litoměřice č. 4/2023, o místním poplatku z pobytu*[online]. [cit. 2024- 01- 15]. Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/vyhlaskey-mesta/oznameni-o-vyhlaseni-pravniho-predpisu-ozv-c-4-2023>

⁹² *Obecně závazná vyhláška města Litoměřice č. 4/2023, o místním poplatku z pobytu*[online]. [cit. 2024- 01- 15]. Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/vyhlaskey-mesta/oznameni-o-vyhlaseni-pravniho-predpisu-ozv-c-4-2023>

⁹³ *Obecně závazná vyhláška města Litoměřice č. 4/2023, o místním poplatku z pobytu*[online]. [cit. 2024- 01- 15]. Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/vyhlaskey-mesta/oznameni-o-vyhlaseni-pravniho-predpisu-ozv-c-4-2023>

⁹⁴ *Obecně závazná vyhláška města Litoměřice č. 4/2023, o místním poplatku z pobytu*[online]. [cit. 2024- 01- 15]. Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/vyhlaskey-mesta/oznameni-o-vyhlaseni-pravniho-predpisu-ozv-c-4-2023>

Graf 2 - Příjmy za poplatek z pobytu v letech 2019 - 2023



Zdroj: vlastní zpracování podle údajů poskytnutých městským úřadem Litoměřice

Uvedený graf znázorňuje příjmy za místní poplatek z pobytu za posledních 5 let, to znamená rok 2019 – 2023. Částka z prvního pozorovaného roku je mírně zkreslená, protože do roku 2020 byl používán starší název pro tento poplatek „poplatek z ubytovací kapacity“ a byl jinak definován v zákoně. Sazba dříve mohla činit pouze maximálně 4 Kč. Od roku 2020 se již objevuje stejná sazba ve všech následujících sledovaných letech. V roce 2021 byly příjmy menší z důvodu pandemie koronaviru Covid 19, kdy bylo omezené cestování a zdržování se na místech, mimo trvalý pobyt občanů.

V porovnání s ostatními místními poplatky ve městě Litoměřice, místní poplatek z pobytu průměrně tvoří 2,3 % celkových příjmů za všechny poplatky. Nejnižší podíl tvořil v roce 2021, kdy to bylo pouze 1,7 %. Naopak nejvyšší podíl tvořil v roce 2023, kdy to bylo 2,54 %.

4.2.3 Místní poplatek za užívání veřejného prostranství

Tento místní poplatek je upraven v obecně závazné vyhlášce města Litoměřice č. 6/2023, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství. Předmětem poplatku je zvláštní využívání veřejného prostranství definovaném v zákonu č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích. Tzn., že poplatek za užívání veřejného prostranství se vybírá za zvláštní užívání veřejného prostranství, kterým se rozumí provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění

skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl.⁹⁵

Poplatníkem tohoto místního poplatku jsou fyzické a právnické osoby, které využívají veřejné prostranství uvedené v obecně závazné vyhlášce zvláštním způsobem uvedeným v zákoně 565/1990 Sb. o místních poplatcích.

Veřejná prostranství se podle obecně závazné vyhlášky dělí do 4 kategorií ovlivňujících výši sazby poplatku.

“1. Sazba poplatku činí za každý i započatý m² a každý i započatý den:

- a. za provádění výkopových prací 6 Kč*
- b. za umístění zařízení sloužících pro poskytování služeb 10 Kč*
- c. za umístění **zařízení sloužících pro poskytování prodeje** 50 Kč*
- d. za umístění stavebních zařízení:*
 - i. v podobě nepodchodného lešení 6 Kč*
 - ii. v podobě podchodného lešení 3 Kč*
 - iii. ostatních 10 Kč*
- e. za umístění **reklamních zařízení**:*
 - iv. typu „A“ 20 Kč*
 - v. ostatních 30 Kč*
- f. za umístění zařízení cirkusů 10 Kč*
- g. za umístění **zařízení lunaparků a jiných obdobných atrakcí** 30 Kč*
- h. za umístění skládek:*
 - vi. stavebního materiálu a topiva (uhlí nebo dřevo) 10 Kč*
 - vii. stavebního materiálu pro rekonstrukci a opravu stavby 10 Kč*
 - viii. ostatních 10 Kč*
- i. za užívání pro reklamní akce 10 Kč*
- j. za užívání pro potřeby tvorby filmových a televizních děl 10 Kč”⁹⁶*

Město také umožňuje paušální platby pro tento poplatek, a to jak týdenní, tak měsíční i roční částkou.

⁹⁵ Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §4 [online]. [cit. 2024-01-16] Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

⁹⁶ Obecně závazná vyhláška města Litoměřice č. 6/2023, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství [online]. [cit. 2024-01-15]. Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/vyhlasaky-mesta/oznameni-ozvhlaseeni-pravniho-predpisu-ozv-c-6-2023>

“2. Stanovuje se poplatek **týdenní** paušální částkou za každý i započatý m²takto:

- a. za umístění zařízení sloužících pro poskytování prodeje 200 Kč
- b. za umístění reklamních zařízení:
 - i. typu „A“ 150 Kč
 - ii. ostatních 150 Kč

3. Stanovuje se poplatek **měsíční** paušální částkou za umístění:

- a. zařízení sloužících pro poskytování prodeje za každý i započatý m²..... 300 Kč
- b. zařízení sloužících pro poskytování služeb (např. předzahrádek):
 - iii. do 30 m² 400 Kč
 - iv. nad 30 m² 800 Kč
- c. za umístění reklamních zařízení za každý i započatý m²:
 - v. typu „A“ 200 Kč
 - vi. ostatních 300 Kč

4. Stanovuje se poplatek **roční** paušální částkou za umístění reklamních zařízení za každý i započatý m²:

- a. typu „A“ 1 500 Kč
- b. ostatních 1 500 Kč⁹⁷

Výše uvedené sazby platí pro veřejná prostranství II. kategorie. Ty stejné sazby platí též pro veřejná prostranství I. kategorie. Dále jsou veřejná prostranství III. kategorie, pro které se sazby snižují o 20 % a veřejná prostranství IV. kategorie, kdy se sazby snižují o 40 %. Tyto kategorie reprezentují část města. Do těchto kategorií jsou rozděleny ulice a čtvrti. Konkrétně jsou vypsány v příloze této obecně závazné vyhlášky. Možnost poplatníka zvolit platbu poplatku paušální částkou je nutno sdělit správci poplatku v rámci ohlášení.

Poplatník tohoto poplatku je povinen ohlásit skutečnost užívání veřejného prostranství zvláštním způsobem správci poplatku a to nejpozději 3 dny před zahájením tohoto užívání veřejného prostranství. V případě užívání veřejného prostranství z důvodu odstranění havárií je poplatník povinen ohlásit vznik poplatkové povinnosti nejpozději v den

⁹⁷ *Obecně závazná vyhláška města Litoměřice č. 6/2023, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství*[online]. [cit. 2024- 01-15]. Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/vyhlasky-mesta/oznameni-o-vyhlaseni-pravniho-predpisu-ozv-c-6-2023>

zahájení užívání tohoto prostranství. Pokud den vzniku poplatkové povinnosti připadá na víkendový den nebo den státního svátku, je povinen splnit ohlašovací povinnost nejbližší následující pracovní den. To samé platí, pokud nemohl ohlášení splnit z jiného závažného důvodu. Náležitosti uváděné v ohlášení upravuje zákon č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích. Dojde-li k jakékoli změně údajů uvedených v ohlášení, poplatník je povinen tuto změnu oznámit správci poplatku do 15 dnů ode dne, kdy vznikla.

Poplatek je splatný ve stanovené výši podle dvou kritérií. Pokud nepřesáhne užívání veřejného prostranství do více kalendářních let, je splatný nejpozději do 7 dnů od ukončení užívání. Pokud přesáhne toto užívání do více kalendářních let, tak je příslušná část poplatku za každý kalendářní rok splatná nejpozději do konce každého příslušného kalendářního roku a v posledním roce užívání je splatná nejpozději do 7 dnů od ukončení užívání. Pokud poplatník platí stanovenou týdenní nebo měsíční paušální částkou, je poplatek splatný do 7 dnů od začátku každého týdenního nebo měsíčního poplatkového období. Pokud má stanovenou roční paušální částku, je splatný do 30 dnů od počátku každého poplatkového období. Případně-li tento konec lhůty na víkendové dny nebo státní svátek, je poplatník povinen svoji poplatkovou povinnost splnit nejbližší následující pracovní den.

Mimo osvobození od poplatku, které je uvedené v platném právním předpisu, město uplatňuje ještě další osvobození, které je uvedené v obecně závazné vyhlášce. Od poplatku jsou dále osvobozeni poplatníci:

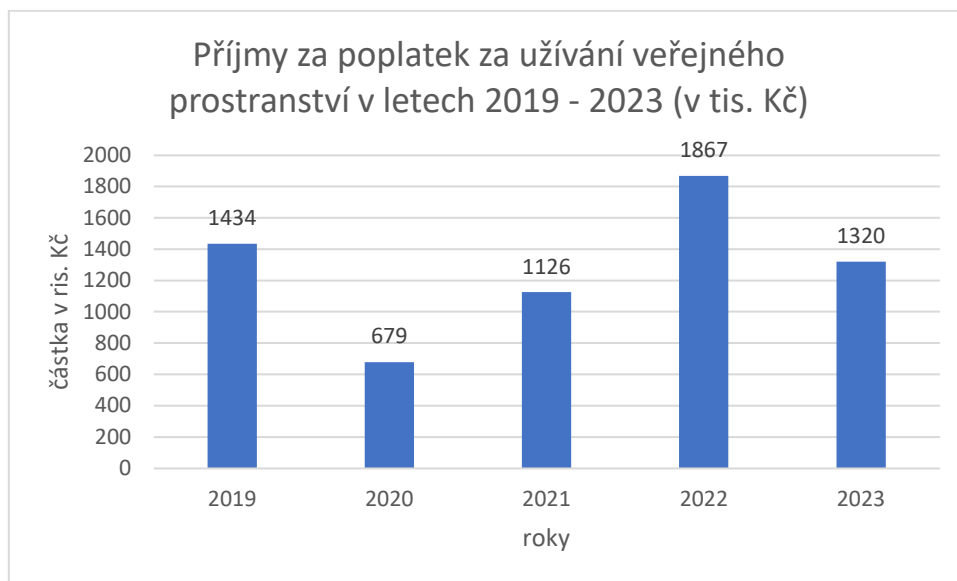
- město Litoměřice,
- za užívání jakýmkoliv zpoplatněným způsobem, pokud je užívání bezprostředně spojeno s kulturní nebo sportovní akcí spolupřátanou městem Litoměřice,
- za umístění skládky stavebního materiálu nebo paliva, pokud umístění nepřesáhne 24 hodin,
- za užívání veřejného prostranství, které není ve vlastnictví města Litoměřice,
- za umístění zařízení lunaparků nebo jiných obdobných atrakcí, avšak pouze pokud se využívá ve výměře překračující 150 m², při užívání jakýmkoliv zpoplatněným způsobem, pokud je na užívání pozemku, kterým je veřejným prostranstvím a je ve vlastnictví města uzavřena smlouva (např. nájemní).⁹⁸

⁹⁸ *Obecně závazná vyhláška města Litoměřice č. 6/2023, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství*[online]. [cit. 2024- 01-15]. Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/vyhlaskey-mesta/oznameni-o-vyhlaseni-pravniho-predpisu-ozv-c-6-2023>

Splnění náležitosti, které poplatníka osvobozují od poplatku, je povinen ve lhůtě stanovené pro splnění ohlašovací povinnosti. Pokud poplatník nesplní ohlášení o osvobození ve stanovených lhůtách obecně závaznou vyhláškou, nárok na osvobození zaniká.

Obecně závazná vyhláška o místním poplatku za užívání veřejného prostranství nabyla účinnosti 1. 1. 2024.

Graf 3- Příjmy za poplatek za užívání veřejného prostranství v letech 2019 - 2023 (v tis. Kč)



Zdroj: vlastní zpracování podle dat poskytnutých městským úřadem Litoměřice

Na uvedeném grafu jsou vyobrazeny příjmy z místního poplatku za užívání veřejného prostranství za posledních 5 let, to znamená rok 2019 – 2023. Příjmy za toto období jsou velice kolísavé, což vyplývá už z podstaty tohoto poplatku, protože se nejedná o každoroční stálý příjem. Příjem závisí na počtu akcí a výkopových činnostech, které se ročně provádějí na území města. Proto například v roce 2020 sledujeme výrazný pokles, především z důvodu omezení volného pobytu a pořádání těchto akcí v návaznosti na pandemii koronaviru covid 19.

Město ve všech pozorovaných letech využívalo stejné sazby poplatku, takže tímto způsobem nejsou částky nikterak zkresleny.

V porovnání s příjmy z ostatních místních poplatků tvoří poplatek za užívání veřejného prostranství průměrně 8 % celkových příjmů ze všech poplatků. Nejmenší část

tvořil v roce 2020, kdy to bylo pouze 5,4 % z celkových příjmů za všechny poplatky. Naopak nejvyšší část tvořil v roce 2022, kdy to bylo 10,1 %.

4.2.4 Místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství

Město Litoměřice si ze dvou možností z výběru poplatků za komunální odpad vybralo možnost místního poplatku za obecní systém odpadového hospodářství. Tento místní poplatek upravuje obecně závazná vyhláška města Litoměřice č. 7/2023, o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství. Poplatkovým obdobím pro tento místní poplatek je kalendářní rok. Správcem poplatku je Městský úřad Litoměřice.⁹⁹

Poplatníkem tohoto poplatku je buď fyzická osoba, která má v obci přihlášený trvalý pobyt nebo vlastník nemovité věci, která se nachází na území obce (byt, rodinný dům, stavba pro rodinnou rekreaci) a ve které není přihlášená žádná fyzická osoba. Pokud má tato nemovitá věc více vlastníků, jsou povinni plnit poplatkovou povinnost společně a nerozdílně.

Ohlášení vzniku poplatkové povinnosti je poplatník povinen podat správci poplatku nejpozději do 15 dnů od vzniku této povinnosti. Náležitosti tohoto ohlášení upravuje zákon. Pokud dojde ke změně údajů uvedených v ohlášení, musí tuto skutečnost poplatník nahlásit opět nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy tato skutečnost nastala.

Sazba poplatku za obecní systém odpadového hospodářství činí 696 Kč.¹⁰⁰ Pokud fyzická osoba není poplatníkem po celé poplatkové období (kalendářní rok), snižuje se sazba poplatku o jednu dvanáctinu za každý kalendářní měsíc, kdy na jeho konci osoba nebyla přihlášená v obci nebo byla osvobozena. To samé platí i pro vlastníka zmíněných nemovitých věcí. Pokud vlastník nebyl poplatníkem po celé poplatkové období, snižuje se sazba poplatku o jednu dvanáctinu za každý kalendářní měsíc, kdy na jeho konci byla přihlášená alespoň 1 fyzická osoba nebo poplatník tuto nemovitou věc nadále nevlastní nebo je poplatník od poplatku osvobozen.

⁹⁹ *Obecně závazná vyhláška města Litoměřice č. 7/2023, o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství* [online]. [cit. 2024- 01-15]. Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/vyhlaskey-mesta/oznameni-o-vyhlaseni-pravniho-predpisu-ozv-c-7-2023>

¹⁰⁰ *Obecně závazná vyhláška města Litoměřice č. 7/2023, o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství* [online]. [cit. 2024- 01-15]. Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/vyhlaskey-mesta/oznameni-o-vyhlaseni-pravniho-predpisu-ozv-c-7-2023>

Poplatek je splatný nejpozději do 31. 10. příslušného kalendářního roku.¹⁰¹ Pokud vznikne poplatková povinnost až po 15. 10. příslušného kalendářního roku, je tato část poplatku splatná nejpozději do 31. 12. příslušného roku.¹⁰²

Osvobození od poplatku platí podle zákona o místních poplatcích č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Jsou však určena další osvobození upravena obecně závaznou vyhláškou. Dále jsou od poplatku osvobození:

- město Litoměřice,
- poplatníci za první měsíc, ve kterém vznikla poplatková povinnost,
- poplatníci, kteří se zdržující více než 3 po sobě jdoucích měsíce mimo území České republiky za účelem studia v zahraničí nebo pracovního pobytu v zahraničí,
- studenti studující mimo území města, kteří jsou po dobu studia ubytování mimo území města, nejvýše po dobu 10 měsíců v kalendářním roce,
- poplatníci pobývajících mimo území města ve zdravotnickém zařízení nebo zařízení sociálních služeb nebo v jiných sociálních a charitativních zařízeních.¹⁰³

Podmínkou osvobození je ohlášení těchto uvedených důvodů k osvobození nejpozději do prvního následujícího měsíce kalendářního roku. Hmotně-právní podmínkou na nárok k osvobození od poplatku je neexistence splatného nedoplatku místního poplatku. Tato podmínka je splněna i tehdy, pokud nedoplatek existuje, ale poplatníkovi byly povoleno hradit poplatek ve splátkách a poplatník tyto splátky řádně platí. Osvobození jsou také poplatníci od narození do konce kalendářního měsíce, ve kterém dovršili věk jednoho roku. V případě, že poplatník řádně neohlásí skutečnost o možnosti osvobození od poplatku, nárok na osvobození zaniká.

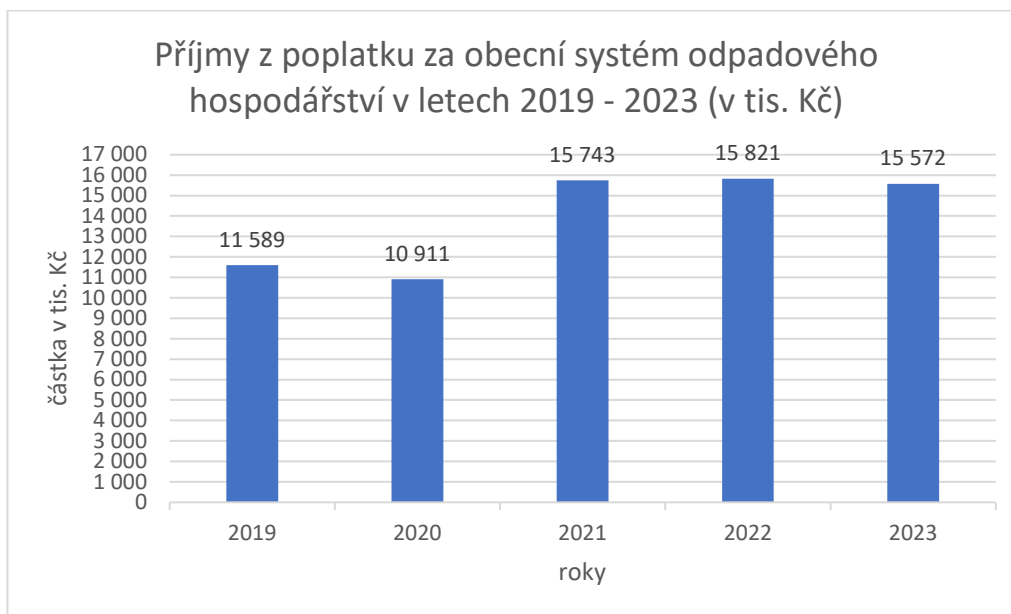
Obecně závazná vyhláška upravující místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství nabyla účinnosti 1. 1. 2024.

¹⁰¹ *Obecně závazná vyhláška města Litoměřice č. 7/2023, o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství* [online]. [cit. 2024- 01-15]. Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/vyhlaskey-mesta/oznameni-o-vyhlaseni-pravniho-predpisu-ozv-c-7-2023>

¹⁰² *Obecně závazná vyhláška města Litoměřice č. 7/2023, o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství* [online]. [cit. 2024- 01-15]. Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/vyhlaskey-mesta/oznameni-o-vyhlaseni-pravniho-predpisu-ozv-c-7-2023>

¹⁰³ *Obecně závazná vyhláška města Litoměřice č. 7/2023, o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství* [online]. [cit. 2024- 01-15]. Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/vyhlaskey-mesta/oznameni-o-vyhlaseni-pravniho-predpisu-ozv-c-7-2023>

Graf 4 - Příjmy z poplatku za obecní systém odpadového hospodářství v letech 2019 - 2023 (v tis. Kč)



Zdroj: vlastní zpracování podle dat poskytnutých městským úřadem Litoměřice

Uvedený graf znázorňuje výši příjmů za místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství za posledních 5 let, to znamená rok 2019 – 2023. Částky za první dva sledované roky jsou mírně zkreslené, protože do roku 2020 byl ve městě využíván „Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů“. Dříve sazbu tvořily 2 části, 1. maximálně 250 Kč na osobu a 2. částkou podle skutečně vynaložených nákladů města na sběr odpadu. V pozorovaných letech je částka konstantní, s drobnými odchylkami.

V porovnání s ostatními místními poplatky ve městě Litoměřice, poplatek za obecní systém odpadového hospodářství tvoří většinu příjmů ze všech vybíraných místních poplatků. Průměrně tvoří téměř 90 % všech celkových příjmů z poplatků. Nejvyšší podíl tvořil v roce 2023, kdy to bylo 91,5 %. Naopak nejnižší v roce 2019, kdy tvořil 83,4 % všech celkových příjmů ze všech místních poplatků.

4.3 Správa poplatků ve městě Litoměřice

Vymáhání místních poplatků představuje klíčový proces pro zajištění finanční stability obce a spravedlivého rozdělování daňového břemene mezi občany. Místní poplatky ve městě Litoměřice spravuje městský úřad. Vymáhání pohledávek za místní poplatky se ve sledovaných letech vždy věnovali tři úředníci. Informace ohledně všech pohledávek a úspěšnosti vymáhání eviduje městský úřad Litoměřice v podobě výročních zpráv o vymáhání pohledávek.

Vymáhání dluhu za místní poplatky řeší město Litoměřice následovně. Poplatková povinnost poplatníkovi vzniká 1. 1. a poplatek je splatný do 31. 1., v případě poplatkového období kalendářního roku. Pokud poplatník nezplatí v dané lhůtě, pověřený pracovník městského úřadu pošle do 3 let poplatníkovi platební výměr, kde se z důvodu nedodržení lhůty připočítává navýšení ve formě 50 % dlužné částky. Tuto výměru zasílá poštou nebo jiným vhodným způsobem. Je v ní uvedena dlužná částka, způsob zaplacení, splatnost, odůvodnění zaslání výměry a poučení. Pokud poplatek včetně navýšení stále není zaplacen, pověřený pracovník městského úřadu informuje právní oddíl, který je pod vedením tajemníka města. Ten následně může od poplatníka dlužnou částku vymáhat exekučním řízením.

4.3.1 Vymáhání pohledávek za místní poplatky 2019

V tomto roce se na městském úřadě v Litoměřicích vymáhání pohledávek věnovali tři úředníci, dva z toho byli stabilní dlouholetí zaměstnanci a třetí nová kolegyně, která v tomto roce úspěšně složila zkoušku odborné způsobilosti.

Za rok 2019 napadlo k vymáhání 1 198 pohledávek ve výši 4 383 006 Kč.¹⁰⁴ Celkový počet pohledávek se snížil o 736 pohledávek v porovnání s minulým rokem. K tomuto klesnutí došlo především z důvodu předání pohledávek za místní poplatek z komunálního odpadu právnímu oddílu v minulém roce. Toto předání se uskutečňovalo jednou za dva roky.

V roce 2019 činila celková vymožená částka 2 734 216,46 Kč, tedy o 1 037 833,25 Kč méně, než minulý rok.¹⁰⁵ Pokles vymožené částky je podle úředníků

¹⁰⁴ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2019 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meuzprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2019>

¹⁰⁵ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2019 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meuzprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2019>

způsoben nepředáním pohledávek za místní poplatek za komunální odpad v tomto roce. V roce 2019 ekonomický odbor začal s průběžným předáváním pohledávek za komunální odpad právnímu oddílu přesně z důvodu, aby nenastávaly velké výkyvy ve výtěžku.

V tomto roce bylo ukončeno 1 691 pohledávek.¹⁰⁶ Z toho 929 prekluzí, od 499 bylo odpuštěno na základě nálezu Ústavního soudu z důvodu nezletilosti dlužníků, 877 pohledávek bylo odpuštěno z důvodu nedobytnosti (nezjištěn žádný majetek, zaměstnavatel apod.)¹⁰⁷ Zbylé pohledávky byly ukončeny vymožením nebo zpětvzetím.

Konečný stav vymáhaných pohledávek k 31.12.2019 činil 22 202 371,63 Kč, což je o 322 366,09 Kč více než rok minulý.¹⁰⁸ Tato skutečnost potvrzuje předpoklad městského úřadu, že největší úspěšnost při vymáhání je u nových pohledávek.

Úspěšnost vymáhání za rok 2019 vzhledem k celkovému stavu vymáhaných pohledávek byla 10,5 %, což je na úrovni úspěšnosti soudních exekutorů.¹⁰⁹ Podle exekutorské komory České republiky byla v roce 2019 efektivita vymáhání soudními exekutory 12 %.¹¹⁰ Úspěšnost krátkodobého vymáhání se pohybuje vysoce nad úrovní soudních exekutorů. Posuzuje se úspěšnost za jeden rok od první možnosti vymáhání pohledávky. V tomto roce činil poměr uhrazených částek za tyto pohledávky 20 %. Tento stav vymáhání pohledávek městský úřad přičítá kvalitní práci referentů vymáhání pohledávek. Městský úřad má pravomoci k zajištění nedoplatků zástavním právem k nemovitostem a postihování přeplatků na vyúčtování od dodavatelů energií.

¹⁰⁶ *Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2019 města Litoměřice* [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meu/zprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2019>

¹⁰⁷ *Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2019 města Litoměřice* [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meu/zprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2019>

¹⁰⁸ *Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2019 města Litoměřice* [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meu/zprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2019>

¹⁰⁹ *Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2019 města Litoměřice* [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meu/zprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2019>

¹¹⁰ *Exekutorská komora České republiky* [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.ekcr.cz/1/aktuality-pro-media/2753-nove-statistiky-vymahani-pohledavek-soudni-exekutori-maji-uspesnost-30-procent-financni-a-celni-sprava-o-pulku-nizsi?w=>

Tabulka 3- Srovnání stavu pohledávek za rok 2018 a 2019

	Pohledávky celkem	Pohledávky nové	Pohledávky nové (Kč)	Vymoženo (Kč)	Konečný stav (Kč)
2018	8575	1934	6 385 594,76	3 772 049,71	21 879 005,54
2019	8060	1198	4 383 006,00	2 734 216,46	22 201 371,63

Zdroj: Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2019 města Litoměřice

V tabulce je uveden i rok 2018. Tento rok nebyl v jiném šetření sledovaný. V této tabulce je uveden pouze pro přehled, jak si město vede s vymáháním ve sledovaném roce 2019 v porovnání s předchozím rokem.

V uvedené tabulce jsou uvedeny celkové pohledávky městského úřadu ve vztahu s místními poplatky. Dále jsou zde uvedené i nové pohledávky, které vznikly konkrétně ve sledovaných letech jak počet těchto pohledávek, tak celková částka, které je pohledávaná. V tabulce lze vidět i vymožená částka za tento rok a jak se změnil konečný stav všech pohledávek.

4.3.2 Vymáhání pohledávek za místní poplatky 2020

V tomto roce se vymáhání pohledávek věnovali tři stejní úředníci jako minulý sledovaný rok. K vymáhání nově napadlo 1 977 pohledávek ve výši 4 925 833 Kč.¹¹¹ Celková suma předaných pohledávek stoupla o 542 827 Kč.¹¹² Toto zvýšení je způsobeno zejména průběžným předáváním pohledávek na místním poplatku za komunální odpad. Dříve se provádělo pouze jednou za 2 roky. Nárůst u tohoto poplatku činil z 2 593 pohledávek na 3 340 pohledávek.¹¹³

V roce 2020 byla celková vymožená částka 2 146 602,52 Kč, o 587 613,94 Kč méně než minulý rok.¹¹⁴ Pokles byl způsoben zejména omezeným provozem městského úřadu v souvislosti s epidemií koronaviru.

V tomto roce bylo ukončeno 1 492 pohledávek.¹¹⁵ Z toho 677 pohledávek prekluzí, 202 pohledávek bylo upuštěno z důvodu nezletilých dlužníků a 600 upuštěno z důvodu nedobytnosti. Zbýlé pohledávky byly ukončeny vymožením nebo zpětvzetím.

¹¹¹ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2020 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meuzprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2020>

¹¹² Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2020 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meuzprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2020>

¹¹³ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2020 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meuzprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2020>

¹¹⁴ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2020 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meuzprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2020>

¹¹⁵ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2020 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meuzprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2020>

Úspěšnost vymáhání v roce 2020 byla 8,3 %, což je zhruba na úrovni úspěšnosti soudních exekutorů.¹¹⁶ Mnohem vyšší úspěšnost se uplatňuje ve vymáhání krátkodobého. V období jednoho roku od první možnosti vymáhání pohledávky je úspěšnost vymáhání 18 %.¹¹⁷ Tento poměr je vysoce nad úrovní soudních exekutorů. Obdivuhodný výsledek městský úřad přičítá kvalitní práci referentů vymáhání pohledávek. Městský úřad nadále pokračuje v zajišťování nedoplatků zástavními právy k nemovitostem a postihování přeplatků na vyúčtování u dodavatelů energií.

Tabulka 4 - Srovnání stavu pohledávek za rok 2019 a 2020

	Pohledávky celkem	Pohledávky nové	Pohledávky nové (Kč)	Vymoženo (Kč)	Konečný stav (Kč)
2019	8 060	1 198	4 383 006,00	2 734 216,46	22 201 371,63
2020	8 343	1 977	4 925 833,00	2 146 602,52	23 773 856,43

Zdroj: Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2020 města Litoměřice

V uvedené tabulce lze porovnat vývoj pohledávek ve sledovaném roce s rokem předešlým. Nové pohledávky vzrostly společně s pohledávanou částkou. V roce 2020 byla vymožena menší částka než v předchozím roce. Konečný stav pohledávek vzrostl.

4.3.3 Vymáhání pohledávek za místní poplatky 2021

V roce 2021 se v rámci právního úseku vymáhání pohledávek věnovali tři úředníci z toho jedna administrativní pracovnice a vedoucí odboru. K vymáhání nově připadlo 1 893 pohledávek v objemu 1 613 967 Kč.¹¹⁸ Tedy pouze o 84 pohledávek méně než předchozí rok. Počet pohledávek za místní poplatky za komunální odpad se sice snížil, ale objem se zvýšil o 439 155 Kč oproti loňskému roku. Nárůst byl způsoben tím, že dříve byly vydávány platební výměry za poplatkové období dvou let, ale městský úřad se rozhodl je nově vydávat za poplatkové období tří let.

¹¹⁶ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2020 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meu/zprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2020>

¹¹⁷ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2020 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meu/zprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2020>

¹¹⁸ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2021 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meu/zprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2021>

Celková vymožená částka v tomto roce činila 3 116 193 Kč, tedy o 969 590 Kč více, než v minulém roce.¹¹⁹ Toto navýšení městský úřad přičítá výborné práci referentů vymáhání pohledávek, kteří nepolevili ve svém úsilí ani přes omezený provoz z důvodu epidemie koronaviru.

V tomto roce bylo ukončeno 1 739 pohledávek.¹²⁰ Z toho 689 pohledávek prekluzí, od 117 bylo upuštěno z důvodu nezletilosti dlužníků a 477 upuštěno z důvodu nedobytnosti.¹²¹ Zbylé pohledávky byly ukončeny vymožením nebo zpětvzetím.

Úspěšnost vymáhání za rok 2021 vzhledem k celkovému stavu vymáhaných pohledávek byla 14 %, což je nad úrovní úspěšnosti soudních exekutorů.¹²² Opět výše nad úspěšností soudních exekutorů se pohybuje úspěšnost krátkodobého vymáhání. V roce 2021 činila tato úspěšnost 18 %.¹²³ Městský úřad nadále pokračuje v postihování přeplatků na vyúčtování u dodavatelů energií dlužníků. Upustil ovšem v zajišťování nedoplatků zástavními právy k nemovitostem z důvodu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu z června roku 2020.

Tabulka 5 - Srovnání stavu pohledávek za rok 2020 a 2021

	Pohledávky celkem	Pohledávky nové	Pohledávky nové (Kč)	Vymoženo (Kč)	Konečný stav (Kč)
2020	8 343	1 977	4 925 833	2 146 603	23 773 856
2021	8 807	1893	7 613 967	3 116 193	26 929 360

Zdroj: Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2021 města Litoměřice

V uvedené tabulce lze vidět porovnání sledovaného roku 2021 s rokem předešlým. Nové pohledávky sice klesají, ale pohledávaná částka rapidně vzrostla. Vymožená částka byla vyšší téměř o milion Kč, přesto ale konečný stav pohledávek roste.

¹¹⁹ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2021 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meuzprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2021>

¹²⁰ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2021 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meuzprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2021>

¹²¹ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2021 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meuzprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2021>

¹²² Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2021 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meuzprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2021>

¹²³ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2021 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meuzprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2021>

4.3.4 Vymáhání pohledávek za místní poplatky 2022

Za rok 2022 se vymáhání pohledávek za poplatky v rámci právního úseku věnovali tři úředníci, jedna administrativní pracovnice a vedoucí odboru. K vymáhání nově napadlo 1 829 pohledávek v objemu 6 044 248 Kč.¹²⁴ Tedy o 64 pohledávek méně než v předchozím roce. Počet nových pohledávek za místní poplatek za komunální odpad činil 956, což je o 343 více než v minulém roce.¹²⁵ Zvýšila se i částka tohoto poplatku, v roce 2022 činila 2 340 567 Kč.¹²⁶ Nárůst byl evidentně způsoben zvýšenou činností ekonomického odboru při vystavování platebních výměrů.

V tomto roce bylo ukončeno 1 801 pohledávek.¹²⁷ Z toho 625 prekluzí a od 10 bylo upuštěno z důvodu vymáhání po nezletilých.¹²⁸ Zbývající pohledávky byly ukončeny vymožením nebo zpětvzetím.

Celková vymožená částka v roce 2022 činila 3 312 942 Kč, tedy o 196 749 Kč více, než v roce 2021.¹²⁹ Městský úřad připisuje tento úspěch kvalitní práci referentů vymáhání pohledávek. I přes tento obdivuhodný výsledek se celkový dluh na poplatcích zvyšuje. Tento stav je způsoben tím, že se podaří vymoci pouze část nově předaných pohledávek. Nejvíce neplatičů je ve městě za místní poplatek za komunální odpad. Každoročně se toto číslo pohybuje kolem 3 000 neplatičů.

Úspěšnost vymáhání v roce 2022 vzhledem k celkovému stavu vymáhaných pohledávek byla 14 %, což je na úrovni úspěšnosti veřejné správy (finanční úřady, celní

¹²⁴ ¹²⁴ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2022 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meu/zprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2022>

¹²⁵ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2022 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meu/zprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2022>

¹²⁶ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2022 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meu/zprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2022>

¹²⁷ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2022 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meu/zprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2022>

¹²⁸ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2022 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meu/zprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2022>

¹²⁹ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2022 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meu/zprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2022>

správa).¹³⁰ Úspěšnost krátkodobého vymáhání, tedy poměr uhrazených částek k objemu nově předaných pohledávek, v roce 2022 činil 23 %.¹³¹

Nejčastějším způsobem vymáhání je provedení srážek z účtu banky, ze mzdy, důchodu a ze stavebního spoření. V menší míře město pokračuje v postihování přeplatků na vyúčtování u dodavatelů energií. Bohužel z důvodu vysokého navýšení cen energií, přeplatky téměř nejsou.

Tabulka 6 - Srovnání stavu pohledávek za rok 2021 a 2022

	Pohledávky celkem	Pohledávky nové	Pohledávky nové (Kč)	Vymoženo (Kč)	Konečný stav (Kč)
2021	8 807	1 893	7 613 967	3 116 193	26 929 360
2022	8 885	1 829	6 044 246	3 312 942	27 917 520

Zdroj: Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2022 města Litoměřice

V tabulce lze sledovat porovnání vývoje poptávek ve sledovaných letech 2021 a 2022. Počet nových pohledávek nadále klesá, letos již i pohledávaná částka klesá. Vymožená částka vzrostla o 196 749 Kč. Konečný stav ovšem nadále roste.

4.3.5 Vymáhání pohledávek za místní poplatky 2023

V roce 2023 se věnovali vymáhání pohledávek v rámci právního úseku tři úředníci, jedna administrativní pracovnice a vedoucí odboru. V tomto roce nově napadlo 1 500 pohledávek v objemu 5 003 745 Kč.¹³² Což znamená že v roce 2023 bylo o 329 pohledávek méně než v předchozím roce. Nejvyšší pokles nastal u nových pohledávek za místní poplatek za komunální odpad. V roce 2023 to bylo 388 pohledávek, tedy o 568 pohledávek méně než v roce 2022.¹³³ Také výrazně klesl objem pohledávek. V roce 2023 objem činil 611 480 Kč, což je o 1 729 087 Kč méně, než předešlý rok.¹³⁴ Tento pokles bohužel není způsobený úbytkem dlužníků. Pokles vyplývá z činnosti ekonomického odboru

¹³⁰ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2022 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meuzprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2022>

¹³¹ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2022 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meuzprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2022>

¹³² Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2023 města Litoměřice [online]. [cit. 27-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meuzprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2023>

¹³³ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2023 města Litoměřice [online]. [cit. 27-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meuzprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2023>

¹³⁴ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2023 města Litoměřice [online]. [cit. 27-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meuzprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2023>

při předávání platebních výměrů právnímu úseku. Předpokládá se, že tento pokles bude předáním platebních výměrů dorovnán v roce 2024.

V roce 2023 bylo ukončeno 1 706 pohledávek.¹³⁵ Z toho 807 pohledávek prekluzí.¹³⁶ Zbylé pohledávky byly ukončeny vymožením nebo zpětvzetím.

Celkem vymožená částka v roce 2023 činila 3 196 197 Kč.¹³⁷ Poprvé od roku 2016, kdy městský úřad začal vytvářet výroční zprávy o vymáhání pohledávek konečný stav vymáhaných pohledávek poklesl. Je to převážně z důvodu, že velké množství pohledávek za komunální odpad spadlo do prekluze.

Stále platí, že nejvíce neplatičů je u místního poplatku za komunální odpad. Každý rok je to přibližně 3 000 neplatičů. Mezi ně patří i neplatiči, kteří neplatí celé roky, nemají účet u banky, majetek ani zaměstnání. V těchto případech nastává prekluze po 6 letech.

Úspěšnost vymáhání za tento rok vzhledem k celkovému stavu vymáhaných pohledávek byla 13 %, což je na úrovni úspěšnosti veřejné správy.¹³⁸ Poměr uhrazených částek k objemu nově předaných pohledávek, tedy krátkodobé vymáhání dosáhlo nadstandardní úspěšnosti. Úspěšnost krátkodobého vymáhání v roce 2023 činila 26 %.¹³⁹

Město stálo jako nejčastější způsob vymáhání provádí srážky z účtu banky, mzdy, důchodu nebo stavebního spoření. V menší míře pokračuje v postihování přeplatku za vyúčtování u dodavatelů energií. Bohužel nedálo v důsledku navyšování cen energií, tento postup neprosperuje vysokým úspěchem. Pokud dlužník nemá žádné účty u bank ani jiný postihnuteľný majetek, nelze většinou provést žádný úkon a po uplynutí zákonné lhůty nastává prekluze.

¹³⁵ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2023 města Litoměřice [online]. [cit. 27-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meuzprava-ovymahani-pohledavek-za-rok-2023>

¹³⁶ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2023 města Litoměřice [online]. [cit. 27-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meuzprava-ovymahani-pohledavek-za-rok-2023>

¹³⁷ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2023 města Litoměřice [online]. [cit. 27-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meuzprava-ovymahani-pohledavek-za-rok-2023>

¹³⁸ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2023 města Litoměřice [online]. [cit. 27-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meuzprava-ovymahani-pohledavek-za-rok-2023>

¹³⁹ Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2023 města Litoměřice [online]. [cit. 27-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meuzprava-ovymahani-pohledavek-za-rok-2023>

Tabulka 7- Srovnání stavu pohledávek za rok 2022 a 2023

	Pohledávky celkem	Pohledávky nové	Pohledávky nové (Kč)	Vymoženo (Kč)	Konečný stav (Kč)
2022	8 885	1 829	6 044 246	3 312 942	27 917 520
2023	8 561	1 500	5 003 745	3 196 197	27 859 277

Zdroj: Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2023 města Litoměřice

V uvedené tabulce lze vidět srovnání stavu pohledávek ve sledovaných letech 2022 a 2023. Počet i pohledávaná částka po nových pohledávkách klesá, Vymožena částka je bohužel menší než v minulém roce. Ovšem poprvé ze všech sledovaných let klesla konečná částka pohledávek.

5 Výsledky a diskuse

Z teoretické části práce vyplývá, že místní poplatky v obci lze zavést schválením obecně závazné vyhlášky obce, která je schválena obecním zastupitelstvem. Město si může stanovit v souladu se zákonem o místních poplatcích č. 565/1990 Sb., které poplatky ve městě zavede a v jaké výši (musí však respektovat zákonnou maximální výši jednotlivých poplatků). Výnosy z těchto místních poplatků jsou pro město daňovým příjmem, který částečně naplňuje rozpočet obce. Výnosy jsou neúčelové a město je může využít jakýmkoliv způsobem. Většinou však tyto výnosy využívá k zlepšení kvality života občanů a pro chod a rozvoj města.

Jedním z cílů práce bylo vyhodnotit problematiku úpravy místních poplatků ve městě Litoměřice v souladu s platnou právní úpravou jak přímo v zákoně o místních poplatcích, tak v obecně závazné vyhlášce. Město Litoměřice pro své občany zavedlo následující místní poplatky: poplatek ze psů, poplatek z pobytu, poplatek za užívání veřejného prostranství a poplatek za komunální odpad, konkrétně poplatek za obecní systém odpadového hospodářství.

U místního poplatku ze psů může obec podle zákona určit maximální výši poplatku do výše 1 500 Kč. Pro občany nad 65 let se musí uplatňovat snížená sazba do maximální výše 200 Kč. Dle zákona může obec sazby za druhého a každého dalšího psa navýšit až o 50 %. Autorkou bylo zjištěno pomocí obecně závazné vyhlášky města Litoměřice, že město pro tento místní poplatek používá sazbu 800 Kč za každého psa, včetně každého dalšího psa téhož držitele, i přes to, že by sazbu mohla navýšit. U občanů starších 65 let město uplatňuje maximální zákonnou sazbu, tedy 200 Kč za každého psa, i pro případ, kdy držitel vlastní více psů. Města mají právo také na určení sazby například podle podmínek, ve kterých je pes chován (rozlišuje se například chov v bytě, v rodinném domě, v jednotlivých městských částech apod.) Město Litoměřice v obecně závazné vyhlášce nerozlišuje podmínky, ve kterých je pes chován, pro všechny psy platí stejná sazba poplatku. Kromě osvobození od poplatku uvedené v právním předpisu využívá město Litoměřice ještě další osvobození. Za zmínku stojí osvobození pro psy se speciálním záchranářským výcvikem, psy s canisterapeutickým výcvikem a psů pořízených z útulku po dobu 6 měsíců. Pro osoby starší 62 a mladší 65 let, které mají příjmy pouze ze starobního nebo invalidního důchodu se také poskytuje úleva ve výši 75 % ze sazby poplatku.

U místního poplatku z pobytu může obec dle zákona určit maximální sazbu poplatku až do výše 50 Kč za každý započatý den. Město Litoměřice obecně závaznou vyhláškou určilo sazbu tohoto poplatku ve výši 15 Kč a nezapočítává se den počátku pobytu. Tento poplatek má v Litoměřicích poplatkové období určené jako kalendářní čtvrtletí. Kromě osvobození od poplatku dle zákona se v Litoměřicích uplatňuje ještě osvobození pro osoby starší 18 let, kteří studují na střední škole a jsou ubytováni na internátech.

Poplatek za užívání veřejného prostranství se v Litoměřicích vybírá převážně za výkopové práce, za vyhrazení parkovacího místa a za zařízení cirkusů a dalších kulturních akcí pořádané ve městě např. poutě a festivaly. Sazba může dle zákona činit maximálně 10 Kč za každý vyměřený m² a každý započatý den. Za užívání veřejného prostranství k umístění prodejních nebo reklamních zařízení, lunaparků a jiných atrakcí může obec zvýšit sazbu až na její desetinásobek (tedy až 100 Kč za každý i započatý m² užívaného veřejného prostranství a každý i započatý den). Město Litoměřice využívá pro tento poplatek rovnou několik sazeb, které rozděluje podle účelu využití veřejného prostranství. Tyto sazby se pohybují od 3 Kč až po 50 Kč za každý vyměřený m² a každý započatý den. Přičemž nejvyšší sazba se uplatňuje při použití veřejného prostranství k umístění zařízení sloužících pro poskytování prodeje – 50 Kč. Nejnižší sazba, tedy 3 Kč se uplatňuje při použití veřejného prostranství k umístění stavebních zařízení v podobě podchodného lešení. Město Litoměřice umožňuje využít i paušálních plateb za tento poplatek týdenní, měsíční i roční částkou. Částky jsou opět různé podle účelu zabránění veřejného prostranství. Město rozděluje svoje ulice a čtvrti do 4 kategorií. V 3. kategorii se sazba poplatku snižuje o 20 % a ve 4. kategorii o 40 %. Kromě osvobození od poplatku podle zákona město určilo ještě další podmínky osvobození. Osvobozené jsou akce pořádané nebo spolupořádané městem Litoměřice, umístění skládky stavebního materiálu nebo paliva, pokud umístění nepřesáhne 24 hodin a umístění zařízení lunaparků nebo jiných obdobných atrakcí, avšak pouze pokud se využívá ve výměře překračující 150 m², při užívání jakýmkoli zpoplatněným způsobem, pokud je na užívání pozemku, kterým je veřejným prostranstvím a je ve vlastnictví města uzavřena smlouva.

Jako místní poplatek za komunální odpad si město Litoměřice vybralo poplatek za obecní systém odpadového hospodářství. Tento poplatek může mít dle zákona maximální výši 1 200 Kč. Město Litoměřice určilo tuto sazbu na 696 Kč. Poplatkovým obdobím je kalendářní rok. Kromě osvobození od poplatku v rámci zákona si město určilo ještě další podmínky pro osvobození. Osvobození jsou dále město Litoměřice, poplatníci za první

měsíc, ve kterém vznikla poplatková povinnost, poplatníci, co se zdržují déle jak 3 měsíce v zahraničí kvůli práci nebo studiu, studenti co jsou ubytováni po 10 dobu kalendářních měsíců mimo území města a poplatníci co jsou ubytováni mimo území města ve zdravotnických zařízeních.

Jako další autorka sledovala vývoj příjmů za místní poplatky ve městě Litoměřice. Výzkumem bylo zjištěno, že ve městě tvoří nejvyšší část příjmů z místních poplatků, poplatek za obecní systém odpadového hospodářství. Tyto příjmy tvoří téměř 90 % příjmů ze všech místních poplatků. Nejvyšší část tvořily v roce 2023, kdy to bylo 91,5 % příjmů ze všech místních poplatků. Po novelizaci zákona o místních poplatcích v roce 2020 se změnily některé náležitosti tohoto poplatku včetně jeho sazby. Proto o konstantních příjmech můžeme hovořit až od roku 2021, kdy se ročně příjmy pohybovaly kolem 15 600 tis. Kč. Nejvyšší příjmy pak nastaly v roce 2022, kdy vybraná částka byla 15 821 tis. Kč.

Dalším nezanedbatelným příjmem jsou výnosy z poplatku za užívání veřejného prostranství. Příjmy z tohoto poplatku tvoří průměrně 8 % příjmů ze všech místních poplatků. Příjmy z tohoto poplatku jsou velmi kolísavé, protože se nejedná o pravidelnou platbu občanů, ale souvisí především se stavebními pracemi a pořádání kulturních a zábavných akcí na území města. Nejvyšší část tvořily příjmy v roce 2022, kdy to bylo 10,1 %. Tento rok byla také vybrána nejvyšší částka za tento místní poplatek – 1 867 tis. Kč. Toto navýšení nastalo především díky klesání případů při pandemii koronaviru a následnému rozvolnění, kdy už mohly být pořádány tyto kulturní, zábavné akce a stavební práce na území města. Nejnižší částka z tohoto poplatku byla vybrána právě v roce 2020, kdy to bylo pouze 679 tis. Kč. Tento pokles nastal právě z důvodu začátku zmiňované pandemie.

Místní poplatek ze psů už ve městě plní spíše regulační funkci. Příjmy z tohoto poplatku dosahují průměrně 4,1 % z příjmů všech místních poplatků. Nejvíce tvořily v roce 2020, kdy to bylo 4,7 %. Průměrně se vybraná částka pohybovala kolem 643 000 Kč. Nejvyšší částka byla vybrána v roce 2021 – 690 196 Kč. Tento nárůst (o více než 100 000 Kč v porovnání s předešlým rokem) nastal především kvůli nové povinnosti psa čipovat od roku 2020, díky tomu mají správci poplatku lepší přehled o ohlašovacích povinnostech a nelze se tak snadno vyhnout poplatkové povinnosti.

Posledním druhem místního poplatku ve městě Litoměřice je poplatek z pobytu. Příjmy z tohoto poplatku průměrně tvoří 2,3 % z celkových příjmů všech místních poplatků. Nejvyšší podíl tvořily v roce 2023, kdy to bylo 2,54 %. Průměrná vybraná částka za tento

poplatek se pohybuje kolem 350 000 Kč. Nejvyšší částka byla vybrána v roce 2023, kdy to bylo 433 215 Kč. U tohoto poplatku nemůžeme přesně sledovat vývoj, protože do roku 2020 byl používán tento poplatek podle staršího právního předpisu, kdy byla nižší maximální sazba pro tento poplatek.

Poslední kapitola této bakalářské práce sleduje správu místních poplatků. Autorka se zaměřila především na efektivitu vymáhání pohledávek po místních poplatcích. Na městském úřadě v Litoměřicích se vymáhání pohledávek ve sledovaných letech věnovali 3 pracovníci. Podle exekutorské komory České republiky byla v roce 2019 efektivita vymáhání soudními exekutory 12 %. Podle tohoto údaje může autorka porovnat kvalitu vymáhání pohledávek ve městě Litoměřice. Ze zjištěných dat lze sledovat, že nové pohledávky se daří vymáhat velice efektivně. Efektivita krátkodobého vymáhání se ve sledovaných letech pohybovala od 18 % až do 26 %. Nejvyšší efektivita byla zaznamenána v roce 2023, kdy úspěšnost vymáhání činila právě 26 %. Nejvyšší počet pohledávek zpravidla zanikne prekluzí, případně z důvodu nedobytnosti na straně dlužníka. S těmito nedobytnými pohledávkami má město velký problém. Jsou to lidé, kteří nemají žádný majetek, bankovní účet ani mzdu ze zaměstnání, proto město nemůže očekávat žádné plnění. Konečný stav dlužené částky na pohledávkách ve sledovaných letech rostl až do roku 2023, kdy se městu podařilo tento stav snížit alespoň o 58 243 Kč.

5.1 Doporučení autorky

Dle zjištěných informací v rámci výzkumu pro tuto bakalářskou práci autorka městu Litoměřice doporučuje:

1. Zvažovat možné snížení sazby poplatků

Každoročně je dluh na místním poplatku za komunální odpad navýšen o 3 miliony Kč. Největší problém je s nemajetnými neplatiči, kde pohledávka je zpravidla nedobytná. Statisticky průměrný poměr, který dosahují místní poplatky v rozpočtu obcí je 1 – 2 %. V Litoměřicích místní poplatky v rozpočtu v průměru za sledované roky tvoří 2,32 %. Pokud by se sazby poplatků (např. právě poplatku za komunální odpad, kde sazba činí 696 Kč) snížily, nebyla by to pro občany taková finanční zátěž a nesnažili se vyhnout plnění platební povinnosti. Proti tomu je nutné vzít v úvahu, že obec, jako průvodce odpadu, také odpovídá za jeho likvidaci, což je poměrně finančně náročné. V roce 2023 náklady na odpad pro město činily 23 263 672 Kč, takže tyto náklady nelze uhradit pouze z příjmů

za místní poplatek. Bylo by důležité zvážit, či by město dokázalo tyto náklady uhradit z jiných příjmů. Snížení tohoto druhu poplatku by mohlo vést ke zlepšení platební morálky občanů obce.

2. Včasná kontrola

Do roku 2019 úředníci, kteří mají na starosti vymáhání pohledávek prováděli předání pohledávek právnímu oddílu jednou za dva roky. Tento postup způsoboval neustálý pokles vymožené částky v každém roce, kdy nebylo předání uskutečněno. Od roku 2020 se pohledávky začaly předávat průběžně a díky provedenému výzkumu můžeme sledovat pomalé změny vedoucí k lepší efektivitě vymáhání pohledávek. Městu se dokonce díky tomuto postupu po několika letech podařilo snížit konečný stav částky dlužené na místních poplatcích. Během sledovaného roku 2021, se město rozhodlo vydávat platební výměry za poplatkové období tří let, dříve se vydávaly za poplatkové období dvou let. Z vyhodnocení provedeného výzkumu lze dovodit, že toto rozhodnutí mělo negativní vliv, protože objem dlužené částky začal růst. Proto v souvislosti s tímto zjištěním autorka městu doporučuje provádět častější předávání pohledávek právnímu oddílu a průběžné vydávání platebních výměrů bez jakékoliv prodlevy.

3. Další pracovník na kratší úvazek

Dále by město mělo zvážit, zda by bylo možné posílit vymáhací oddělení personálně. Řešením by bylo přijmout pracovníka na omezenou dobu na DPP (dohodu o provedení práce), případně DPČ (dohodu o pracovní činnosti) k co nejrychlejšímu zvládnutí úkonů spojených s vymáháním dlužných částek. Pak už by bylo možné aktuální stav pouze udržovat a co nejrychleji po uplynutí termínu zaplacení, předat pohledávku vymáhacímu oddělení. Za účelem vymožení dlužných částek je město povinno využít veškeré právní prostředky k vymožení takové pohledávky. K vymáhání pohledávek obec přistupuje až v případě, že dlužník neplní svůj dluh řádně a včas.

4. Odpracování dluhu

Jako další řešení problematiky neplatičů autorka navrhuje možnost pro dlužníky si dluh odpracovat. Jednalo by se o práci pro město např. úklid veřejného prostranství, hlídači v muzeu, výpomoc na infocentru města a podobně. Tímto by město mohlo cílit na nemajetné neplatiče, kdy se nemůže spoléhat na finanční plnění.

5. Znevýhodnění čerpání dotací pro neplatiče

Jako další opatření by město mohlo zvážit, že občané, kteří mají dluh k městu z jakéhokoliv titulu, nemohou žádat například o nenárokové dotaze z prostředků města např. na volnočasové aktivity atd. Tím by mohlo dojít k situaci, kdy si občané budou sami hlídat plnění svých platebních povinností vůči městu.

6 Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo na základě zjištěných informací ohledně právní úpravy místních poplatků v obci pomocí provedené analýzy vyhodnotit tuto problematiku z pohledu současné právní úpravy zejména se specifikací na jednotlivé druhy poplatků v obci a porovnat s obecně závaznými vyhláškami města Litoměřice, sledovat jaký mají dopad na rozpočet obce a jak probíhá jejich vymáhání. Město si místní poplatky určuje samo pomocí obecně závazné vyhlášky, ovšem pouze v mezích zákona. Místní poplatky upravuje zákon č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích. Město si poplatky může upravovat. Může upravit sazbu, ovšem do maximální částky uvedené v zákoně, a také osvobození od poplatku, či úlevy pro konkrétní subjekty. Příjmy z místních poplatků mají významnou fiskální a regulační funkci. Fiskální – naplňují rozpočet obce a ta s nimi může libovolně nakládat. Regulační – ovlivňuje např. počet psů ve městě, akce pořádané ve městě apod. Z tohoto důvodu je velice důležité zvážit, jaké poplatky ve městě zavést a následně pečlivě vymáhat pohledávky po případných neplatičích.

Autorka nejprve analyzovala právní předpisy a odbornou literaturu zabývající se touto problematikou. Zaměřila se na stručné vysvětlení fungování obce a především na vydávání obecně závazných vyhlášek zastupitelstvem obcí. Následně již byly rozebrány všechny jednotlivé druhy místních poplatků, ze kterých si pak obce mohou volit, které na svém území zavedou. Stručně bylo také popsáno fungování správy místních poplatků.

Autorka dále sledovala vývoj rozpočtu města Litoměřice. Tímto výzkumem bylo primárně zjištěno, že skutečný rozpočet má převážně rostoucí tendence. Průměrná procentuální část rozpočtu za výnosy z místních poplatků ve sledovaných letech tvořila 2,32 %.

Dále autorka použila metodu komparace a porovнала obecně závazné vyhlášky města Litoměřice s poznatky zjištěnými v teoretické části. Následně se zaměřila na výnosy z jednotlivých místních poplatků. Výzkumem bylo zjištěno, že nejvyšší část výnosů za místní poplatky tvoří poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, téměř 90 % výnosů ze všech místních poplatků. Tento poplatek si jako jediný udržuje konstantnost v příjmech. Poplatek ze psů má kolísavý charakter především z důvodu povinnosti zavedení mikročipu. Tato povinnost nabyla účinnosti v obecně závazné vyhlášce 1. 1. 2021. Tento rok také nastala odchylka ve formě extrémního zvýšení příjmů (o více než 100 000 Kč než v předchozím roce). Od roku 2022 sledujeme ustálenější trend pomalu rostoucího charakteru

a předpokládá se, že v tom bude pokračovat. U poplatku z pobytu sledujeme pravidelný rostoucí trend. Jediná odchylka nastala v roce 2020, z důvodu začátku pandemie koronaviru a následnými vládními opatřeními, které omezovaly pohyb. U poplatku za užívání veřejného prostranství nemůžeme sledovat žádný trend. Tento poplatek má velice kolísavý průběh, což už vyplývá ze samotného charakteru poplatku. Není u něj žádný jistý každoroční příjem.

Následně se autorka zaměřila na efektivitu vymáhání pohledávek za místními poplatky. Ve sledovaných letech se vymáhání věnovali tři úředníci městského úřadu v Litoměřicích. Sledovala počet nových a celkových pohledávek a vývoj dlužných částek. Výzkum odhalil, že rozhodnutí města, provádět předání pohledávek právnímu oddílu průběžně, a ne jednou za dva roky, což byl dřívější postup, vedlo ke zlepšení efektivity vymáhání poplatků. Městu se dokonce po několika letech povedlo snížit částku konečného stavu pohledávek. Výzkumem bylo taktéž zjištěno, že nejvíce pohledávek zaniká prekluzí nebo z důvodu nedobytnosti dlužníka. Z výzkumu také plyne, že město si vede velice dobře ve vymáhání nových pohledávek, tedy úspěšnost za jeden rok od první možnosti vymáhání pohledávky. Nejvyšší úspěšnost tohoto vymáhání nových pohledávek nastala v roce 2023, kdy úspěšnost dosahovala 26 %.

Na základě vyhodnocení provedeného výzkumu autorka navrhuje několik doporučení pro zlepšení činnosti při správě poplatků na území města. Za prvé, navrhuje snížit sazbu některých poplatků. Statisticky místní poplatky zaplňují 1 – 2 % příjmů do rozpočtu, v Litoměřicích je to 2,32 % příjmů. Ve městě je velký problém s nedobytnými dlužníky, pokud by se snížily sazby, nebyla by to pro ně taková finanční zátěž a nesnažili se vyhnout poplatkové povinnosti. Toto řešení lze provést pouze v případě, pokud město má možnost získat finance na náklady spojené s likvidací odpadu jinde. Za druhé navrhuje častější kontroly. Jak již bylo zmíněno pravidelnější předávání pohledávek právnímu oddílu přineslo efektivní výsledky. Zároveň během sledovaných let udělal městský úřad ještě jednu změnu. V roce 2021 rozhodl vydávat platební výměry za poplatkové období tří let. Dříve to bylo poplatkové období dvou let. Ze sledovaných dat můžeme vidět, že toto rozhodnutí mělo negativní vliv na objem dlužné částky, která začala ihned růst. Proto v této souvislosti autorka doporučuje průběžné předávání pohledávek právnímu oddílu a pravidelnější vydávání platebních výměr. Za třetí navrhuje zhodnocení možnosti přijmout dalšího pracovníka pro posílení vymáhacího oddělení na omezenou dobu, například jednu z dohod, které nabízí zákoník práce. Jako poslední navrhuje možnost pro občany si svůj dluh městu odpracovat. Občané by mohli být zaměstnáni městem například pro úklid veřejného

prostranství, hlídači muzea nebo výpomoc na infocentru města. Toto opatření by mohlo vyřešit problém s nemajetnými dlužníky, kteří nemají jak splácet svůj dluh vůči městu.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Literatura

BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4

Kadečka Stanislav. *Zákon o místních poplatcích a předpisy související: Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2005. Beckovy texty zákonů s komentářem. ISBN: 80-7179-918-1

PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Místní poplatky v teorii a praxi*. Brno: Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6686-1

Peková, J., Pilný, J. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 1. vydání. Praha : ASPI Publishing, 2002, ISBN 80-7357-052-1

PELC, V. *Místní poplatky - úplné znění zákona o místních poplatcích s vysvětlivkami podle stavu k 1.1.2008 3. aktual.* Vyd. Praha: Linde. ISBN: 978-80-7201-691-4

TĚŽKÝ, V., Jantoš, M. & Siuda, K. *Zákon o místních poplatcích - komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN: 978-80-7552-453-9

RADOŠÍNSKÝ, A., TOMAN, L., ZUGAR, R., & VESELÝ, M. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*, 2018. ISBN: 978-80-87544- 86-0

JIRÁSKOVÁ, Zdeňka a Alena ŠNEBERKOVÁ. *Místní poplatky v praxi*. 3. dopl. a aktualiz. vyd. Praha: Polygon, 2004. ISBN 80-7273-099-1

PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4

7.2 Právní předpisy

Zákony ČR: Ústava ČR [online]. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1#hlava1>

Zákony ČR: Ústava ČR [online]. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1#hlava7>

Listina základních práv a svobod [online]. Dostupné z WWW: <https://psp.cz/docs/laws/listina.html>

Zákony ČR: Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů §1 [online]. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

Zákony ČR: Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů §4 [online]. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>

Zákony ČR: Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů §1 [online]. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

Zákony ČR: Zákon č. 246/1992 Sb., Zákon na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů §24 [online]. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-246>

Zákony ČR: Zákon č. 89/2012 Sb., Nový občanský zákoník, §989 [online]. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

Zákony ČR: Zákon č. 361/2000 Sb., Zákon o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu) §2 [online]. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>

Zákony ČR: Zákon č. 274/2001 Sb., Zákon o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích) §2 [online]. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-274>

Zákony ČR: Zákon č. 229/2003 Sb., Zákon, kterým se mění zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů 2 [online]. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-229>

Zákony ČR: Vyhláška č. 137/1998 Sb., Vyhláška Ministerstva pro místní rozvoj o obecných technických požadavcích na výstavbu [online]. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-137>

7.3 Elektronické zdroje

Český statistický úřad: *Katastrální výměra – k 1.1.2023* [online]. [cit. 2024-01-15]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/maly-lexikon-obci-ceske-republiky-2022>

Český statistický úřad: *Počet obyvatel v obcích – k 1.1.2023* [online]. [cit. 2024-01-15]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/maly-lexikon-obci-ceske-republiky-2022>

Litoměřice mají schválený rozpočet pro rok 2023. Litoměřice [online]. [cit. 2024-01-15]. Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/aktuality/litomerice-maji-schvaleny-rozpocet-pro-rok-2023>

Plnění rozpočtu za období 1-12/2023 Litoměřice [online]. [cit. 2024.01.15] Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/rozpocet-a-hospodareni-mesta/plneni-rozpocet-za-obdobi-1-12-2023>

Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2019 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meu/zprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2019>

Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2020 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meu/zprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2020>

Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2021 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meu/zprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2021>

Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2022 města Litoměřice [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meu/zprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2022>

Zpráva o vymáhání pohledávek za rok 2023 města Litoměřice [online]. [cit. 27-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.litomerice.cz/dokumenty-meu/zprava-o-vymahani-pohledavek-za-rok-2023>

Exekutorská komora České republiky [online]. [cit. 25-02-2024]. Dostupný z WWW: <https://www.ekcr.cz/1/aktuality-pro-media/2753-nove-statistiky-vymahani-pohledavek-soudni-exekutori-maji-uspesnost-30-procent-financni-a-celni-sprava-o-pulku-nizsi?w=>

7.4 Obecně závazné vyhlášky města Litoměřice

Obecně závazná vyhláška města Litoměřice č. 4/2023, o místním poplatku z pobytu [online]. [cit. 2024- 01-15]. Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/vyhlaskey-mesta/oznameni-o-vyhlaseni-pravniho-predpisu-ozv-c-4-2023>

Obecně závazná vyhláška města Litoměřice č. 5/2023, o místním poplatku ze psů [online]. [cit. 2024- 01-15]. Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/vyhlaskey-mesta/oznameni-o-vyhlaseni-pravniho-predpisu-ozv-c-5-2023>

Obecně závazná vyhláška města Litoměřice č. 6/2023, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství [online]. [cit. 2024- 01-15]. Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/vyhlaskey-mesta/oznameni-o-vyhlaseni-pravniho-predpisu-ozv-c-6-2023>

Obecně závazná vyhláška města Litoměřice č. 7/2023, o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství [online]. [cit. 2024- 01-15]. Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/vyhlaskey-mesta/oznameni-o-vyhlaseni-pravniho-predpisu-ozv-c-7-2023>

8 Seznam tabulek, grafů a zkratk

8.1 Seznam tabulek

Tabulka 1- Počet zastupitelů podle velikosti obce.....	19
Tabulka 2 - Rozpočet města Litoměřice a přehled výběru poplatků za rok 2019 - 2023 v tis. Kč.....	41
Tabulka 3- Srovnání stavu pohledávek za rok 2018 a 2019	56
Tabulka 4 - Srovnání stavu pohledávek za rok 2019 a 2020	57
Tabulka 5 - Srovnání stavu pohledávek za rok 2020 a 2021	58
Tabulka 6 - Srovnání stavu pohledávek za rok 2021 a 2022	60
Tabulka 7- Srovnání stavu pohledávek za rok 2022 a 2023	62

8.2 Seznam grafů

Graf 1- Příjmy z poplatků za psa v letech 2019 - 2023	44
Graf 2 - Příjmy za poplatek z pobytu v letech 2019 - 2023.....	46
Graf 3- Příjmy za poplatek za užívání veřejného prostranství v letech 2019 - 2023 (v tis. Kč)	50
Graf 4 - Příjmy z poplatku za obecní systém odpadového hospodářství v letech 2019 - 2023 (v tis. Kč)	53

9 Přílohy

9.1 Registrace k místnímu poplatku z pobytu

MĚSTSKÝ ÚŘAD LITOMĚŘICE
Odbor ekonomický
Mírové náměstí 15/7

Litoměřice

Registrace k místnímu poplatku z pobytu dle obecně závazné vyhlášky Města Litoměřice č. 4/2019

Předmětem poplatku z pobytu je úplatný pobyt trvající nejvýše 60 po sobě jdoucích kalendářních dnů u jednotlivého poskytovatele § 3a odst. 1 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

PLÁTCE POPLATKU:

Jméno a příjmení/název firmy:

RČ/IČO:

Adresa trvalého pobytu/sídla:

Název ubytovacího zařízení:

Adresa ubytovacího zařízení:

Kapacita ubytovacího zařízení (max.počet lůžek):

Telefon/e-mail:

Bankovní spojení:

Plátce poplatku prohlašuje, že bude odvádět vybraný poplatek od poplatníka dle
obecně závazné vyhlášky Města Litoměřice č.

Sazba poplatku činí 15,- Kč za každý započatý den pobytu, s výjimkou jeho počátku.

Potvrzují, že všechny mnou uvedené údaje v této registraci, jsou pravdivé a úplné.

Datum:

Podpis(razítko):

Město Litoměřice
Mírové náměstí 15/7, 412 01 Litoměřice

podatelna@litomerice.cz
ID datové schránky: tpebfnu

T: 416 916 241, F: 416 916 211
www.litomerice.cz

9.2 Přiznání k místnímu poplatku ze psů

Přiznání k místnímu poplatku ze psů

Jméno a příjmení držitele psa:

Datum narození držitele psa:

Trvalé bydliště:

Zaměstnání/důchod (starobní, invalidní, ZTP/P)

Vedle důchodu mám stálý příjem: ano* ne*

Telefon:

Plemeno psa:

Evidenční známka číslo:

Stáří psa:

Pohlaví psa:

Pes je držen od:

Prohlašuji, že veškeré údaje jsem uvedl pravdivě a jsem si vědom důsledků v případě uvedení nepravdivých nebo neúplných údajů.

V Litoměřicích dne:

Podpis držitele:

* Nehodící se škrtněte

9.3 Příloha o mikročipu u místního poplatku ze psů

Majitel psa

Jméno a příjmení: _____

Rodné číslo: _____

Adresa fyzické
osoby: _____

Název a sídlo firmy, IČO:

Telefonní číslo: _____

Kontaktní údaje pro případ ztráty psa:

Údaje o psu

Jméno psa: _____ Pohlaví: _____

Datum narození: _____ Plemeno: _____

Evidenční číslo čipu: _____

Datum označení: _____ Umístění mikročipu: _____

Barva psa: _____

Zvláštní znamení: _____

V Litoměřicích dne _____

podpis

9.4 Platební výměr z poplatku z pobytu

Vaše značka:
Ze dne
Č.j.:MULTM/0015640/22/EKO/RSo
Sp. zn.:

Vyřizuje:
Telefon:
Fax:
E-mail:

Litoměřice dne 25.02.2022

Platební výměr

Podle ustanovení § 11 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, (dále jen „zákon o místních poplatcích“), ve znění pozdějších předpisů a dle obecně závazné vyhlášky Města Litoměřice č. 4/2019 o místním poplatku z pobytu, ve znění pozdějších změn a doplňků, a v souladu se zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, (dále jen „daňový řád“), ve znění pozdějších předpisů, Vám Městský úřad Litoměřice, ekonomický odbor (dále jen „správce místního poplatku“) vyměřuje

Poplatek z pobytu za období od 01.10.2021 do 31.12.2021 **1125,00 Kč**

Zvýšení místního poplatku od 50 % za jeho nezaplacení ve lhůtě splatnosti podle ustanovení § 11 odst. 3 zákona o místních poplatcích **563,00 Kč**

Celkem **1.688,00 Kč**

(slovy: jedentísícšestsetosmdesátosmkorunčeských)

Vyměřenou částku zaplat'ete na účet Města Litoměřice č. **19-1524471/0100**, vedený u Komerční banky a.s., variabilní symbol **9068020132**, nebo hotově do pokladny Městského úřadu Litoměřice, a to v náhradní lhůtě do 15 dnů ode dne právní moci tohoto platebního výměru.

Odůvodnění:

Vzhledem k tomu, že poplatník nesplnil svou povinnost stanovenou shora uvedenou obecně závaznou vyhláškou v dodržení splatnosti poplatku, přistoupil správce daně k vyměření místního poplatku platebním výměrem. Správce daně v souladu s ust. § 11 odst. 3 zákona o místních poplatcích současně vyměřil zvýšení poplatku při spodní hranici možného zvýšení tj. 50 %, když lze stanovit zvýšení až na trojnásobek. Správce daně přistoupil k tomuto sankčnímu kroku v souladu se zákonem a obecně závaznou vyhláškou.

Poučení:

Proti tomuto platebnímu výměru lze podat odvolání podle ustanovení § 109 odst. 4 daňového řádu ke Krajskému úřadu Ústeckého kraje prostřednictvím správce daně, a to do 30 dnů ode dne jeho doručení. Odvolání lze podat písemně, ústně do protokolu nebo datovou zprávou, která je opatřena uznávaným elektronickým podpisem nebo která je odeslána prostřednictvím datové schránky. Odvolání nemá odkladný účinek.

správce místních poplatků
MěÚ v Litoměřicích

9.5 Výzva k ohlášení poplatkové povinnosti u poplatku z pobytu

Vaše značka:
Ze dne
Č.j.:MULTM/0094046/23/EKO/RSo
Sp. zn.:

Vyřizuje:
Telefon:
Fax:
E-mail:

Litoměřice, 05. 12. 2023

VÝZVA

k ohlášení poplatkové povinnosti

Správce místního poplatku z pobytu Vás

vyzývá

podle § 145 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), abyste mu písemně do 8 dnů ode dne doručení této výzvy (podle §32 odst. 1 zákona daňový řád) sdělil tyto údaje:

Přehled o počtu ubytovaných osob za 2. čtvrtletí a 3.čtvrtletí 2023 a odvod tohoto místního poplatku (tato povinnost vyplývá z vyhlášky Města Litoměřice č. 04/2019 o poplatku z pobytu čl. 3 odst. 1).

Tuto částku uhradte na účet **19-1524471/0100** vedeného u Komerční banky a.s., variabilní symbol **9068041121**.

Zároveň Vás chceme upozornit na to, že pokud svou povinnost nesplníte ve stanovené lhůtě, bude Vám správcem poplatku poplatek stanoven dle pomůcek a bude Vám zaslán platební výměr s navýšením. V případě, že došlo ke skutečnostem rozhodným k vyměření shora uvedeného poplatku nebo vzniku a zániku poplatkové povinnosti, je potřeba neprodleně kontaktovat správce poplatku a splnit oznamovací povinnost.

Proti této výzvě se nelze ani samostatně odvolat ani uplatnit mimořádný opravný prostředek (§ 109 odst. 2 a § 105a odst. 3 zákona o daňovém řádu).

Správce místních poplatků MěÚ v Litoměřicích

9.6 Příloha k obecně závazné vyhlášce č. 6/2023, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství města Litoměřice

Příloha č. 1 obecně závazné vyhlášky č. 6/2023, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství

Zpoplatněná veřejná prostranství dle čl. 3 vyhlášky (ulice, chodníky, náměstí, tržiště, veřejná zeleň a parky) nacházející se v následujících lokalitách:

Lokalita I. kategorie:

Mírové náměstí

Lokalita II. kategorie:

5. května
Dlouhá

Kapucínské nám.
Lidická

Michalská
Novobranská

Lokalita III. kategorie:

Anenská
České armády
Českolipská
Dlažební
Dominikánská
Jezuitská
Klášteří
Kořenského
Komenského
Kostelní náměstí
Krajská
Máchova schody

Masarykova
Mrázova
Mostecká
Na Kocandě
Na Valech
Okružní
Ostrovní
Osvobození
Palachova
Palackého
Pekařská
Pokratická

Sokolovská
Sovova
Teplická
Tyršovo náměstí
U Lávky
Vavřínecká
V. Dominikánská
V. Krajská
Vrchlického
Wintrova
Zitkova

Lokalita IV. kategorie:

28. října
A. Muchy
Akátová
Alšova
Ankertova
B. Němcové
Baarova
Bezručova
Bojská
Borůvková
Broskvová
Bratří Mrštíků
Brožíkova
Březinova cesta
Březová
Bří Čapků
Čechova
Čelakovského
Daliborova
Dalimilova

Dobrovského
Dolní Rybářská
Dominikánské náměstí
Dómská
Dómské náměstí
Dubová
Družstevní
Dukelská
Dvořákova
Dykova
E. Krásnohorské
Eliášova
Erbenova
Fillova
Fugnerova
Habrová
Halasova
Hálkova
Havlíčková
Na Bídnicí

Heydukova
Horní Dubina
Horní Rybářská
Horova
Hrubínova
Hrušková
Husova
Hynaisova
Chelčického
Jabloňová
Jahodová
Janáčkova
Jarní
Jarošova
Jasanová
Jasmínová
Jiráskovy sady
Jiřího z Poděbrad
Jungmannova
K Interně

Dělová cesta	Na Mostku	Školní
K Radobýlu	Na Výsluní	Škrétova
K Výtopně	Nádražní	Škroupova
Karolíny Světlé	Navrátilova	Špálova
Kardinála Trochty	Nemocniční	Štursova
Kamýcká	Nerudova	Švabinského
Kapucínská	Neumanova	Švermova
Karla IV.	Nezvalova	Švestková
Kaštanová	Odboje	Technická
Kollárova	Opuková	Tolstého
Kosmonautů	Ořechová	Topolčianská
Kozinova	Platanová	Trnková
Krátká	Plešivecká	Turgeněvova
Krupka	Písečný ostrov	Třebízského
Křepkova	Pobřežní	Tylova
Křížíkova	Pod Strání	Tyršův most
Křížová	Pod Vinicí	U Kapličky
Kubelíkova	Polní	U Katovny
Kubínova	Pražská	U Medulánky
Květinová	Purkyňova	U Potoka
Labská	Raisova	U Pramene
Ladova	Resslova	U Stadionu
Liberecká	Revoluční	U Statku
Lipová	Rooseveltova	U Studně
Liškova	Růžovka	U Školy
Lodní náměstí	Rybářské náměstí	U Trati
Luční	Rybářské schody	Václavská
Marie Majerové	Sadová	Václavské náměstí
Marie Pomocné	Samo Tomáška	Vančurova
Macharova	Sámová	Veitova
Máchova	Seifertova	Velká Mlýnská
Malinová	Skalická	Višňová
Mánesova	Sládkova	Vodní
Mariánská	Slavičková	Vojtěšská
Mariánské náměstí	Sluneční	Vojtěšské náměstí
Meruňková	Smetanova	Votočkova
Mezibraní	Sokolská	Werichova
Michalovická	Spojovací	Wolkerova
Miřejovická	Stará Mostecká	Zahradnická
Mládežnická	Stavbařů	Za Plynárnou
Mlékojedská	Stránského	Zelená
Mlýnská	Svatojiřská	Zelenkova
Most Generála Chábery	Svatováclavská	Žalhostická
Mostná hora	Svojsíkova	Želetická
	Šafaříkova	Žernosecká
	Šaldova	Žitenická
	Šeříková	Žižkova